MÖBELFAKTAS KRAVSPECIFIKATION

2023-04-01 ver. 15

NY VERSION FINNS

INNEHÅLL

INNEHÅLL 2
1 KVALITET 4
1.1 Säkerhet/funktion 4
1.1.1 Hemmiljö 4
1.1.2 Offentlig miljö 7
1.1.3 Kontorsmiljö 11
1.1.4 Skolmiljö 14
1.1.5 Utomhusmiljö 17
1.2 Mått 18
1.2.1 Kontorsmöbler 18
1.3 Ytors motståndskraft 19
1.3.1 Användarmiljöer - inomhus 19
1.3.2 Användarmiljöer - utomhus 21
1.4 Brand 23
1.4.1 Stoppade sittmöbler 23
1.4.2 Liggmöbler och madrasser 23
1.5 Klädsel 24
1.5.1 Skinn/läder 24
1.5.2 Textil (inomhusmöbler) 26
1.5.3 Textil (utomhusmöbler) 27
1.5.4 Begrepp 28
1.6 Akustik 29
1.7 Glas 29
2 MILJÖ 30
2.1 Obligatoriska materialkrav 30
2.1.1 SVHC/ECHA:s kandidatförteckning 30
2.1.2 Trä och träbaserade material 30
2.1.3 Textil och skinn/läder 31
2.1.4 Plast och gummi 35
2.1.5 Stoppningsmaterial 36
2.1.6 Ytbehandling av trä, plast & metall 37
2.1.7 Metall 38
2.1.8 Lim 38
2.2 Obligatoriska produktkrav 39
2.2.1 Återvinning: Märkning av plastdetaljer 39
2.2.2 Spårbarhet: Märkning 39
2.2.3 Reservdelar och garanti 39
2.2.4 Produktinformation 39
2.2.5 Förpackningar 39
3 ANSVARSFULLA LEVERANSKEDJOR MED AVSEENDE PÅ SOCIALT, MILJÖMÄSSIGT OCH ETISKT ANSVARSTAGANDE. 40
3.1 Krav inom mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption 40
3.1.1 Mänskliga rättigheter 40
3.1.2 Arbetsrätt 40
3.1.3 Miljö 42
3.1.4 Anti-korruption 42
3.2 Policys och rutiner 42
3.2.1 Policyåtagande 43

NY VERSION FINNS

3.2.2 Vidareförmedling av policyåtagande ... 43
3.2.3 Ansvarsfördelning ... 44
3.2.4 Riskanalys ... 44
3.2.5 Uppföljning ... 46
3.2.6 Avvikelsehantering ... 46
BILAGA 1 - Begreppsförklaringar ... 49
BILAGA 2 - Komponentlista ... 50
BILAGA 3 - Referenser ... 51
4 INFORMATION ... 53
4.1 Versionshistorik ... 53
4.2 Giltighet ... 53
4.3 Kravspecifikationens giltighet ... 53

NY VERSION FINNS

1 KVALITET

1.1 Säkerhet/funktion

Säkerhet/funktion är ett samlingsbegrepp för de egenskaper som i de grundläggande standarderna kallas säkerhet, hållfasthet och hållbarhet. Säkerhet/funktion omfattar, och delas upp i, de olika användarmiljöer som en möbel är avsedd för och som respektive standard jämförts och provats efter.

Aktuell provningsrapport/intyg från ackrediterat institut/laboratorium/företag ska finnas för att styrka krav på säkerhet/funktion. Med aktuell provningsrapport/intyg avses att möbeln/komponenten är provad enligt gällande kravstandard inklusive normativa annex och att möbeln/komponenten i all väsentlighet ej har ändrats sedan provning. Under pågående revidering av kraven som ligger till grund för denna specifikation kan även provning ske mot preliminära standarder, detta gäller endast standarder i slutomröstningsstadiet där inga tekniska förändringar är tillåtna. I förekommande fall finns det övergångstid för gällande standard vilket då finns specificerat i aktuellt krav.

1.1.1 Hemmiljö

1.1.1.1 Sittmöbler

Följande standarder lägger fast de krav som en sittmöbel för vuxna i hemmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av sittmöbler för hemmiljö.	
SS-EN 12520:2016	Möbler för hemmiljö – Sittmöbler – Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet

1.1.1.2 Bord

Följande standarder lägger fast de krav som ett bord för vuxna i hemmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av bord för hemmiljö. - Glas som material omfattas enligt avsnitt 1.7.	
SS-EN 12521:2016	Möbler för hemmiljö – Bord – Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet.

1.1.1.3 Förvaring/kök/bad

Följande standarder lägger fast de krav som en förvaringsmöbel för hemmiljö, inklusive inredningsenheter för kök och bad, ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av förvaringsmöbler inkl. bänkskivor för hemmiljö. Möblerna kan antingen vara fristående eller fästade till väggen/byggnaden. - Lådor och dörrar i kök ska provas med 80 000 cykler enligt SS-EN 16121:2013 + A1:2018 tabell 5 nivå 2 och övriga förvaringsmöbler med 20 000 cykler. - Glas som material omfattas enligt avsnitt 1.7.	
SS-EN 14749:2016+A1:2022	Möbler för hemmiljö och kök – Förvaringsenheter och bänkskivor – Säkerhetskrav och provningsmetoder.

**Provningar utförda enligt SS-EN 14749:2016 accepteras till 2025-12-31*

Alternativt:

SS-EN 16121:2013 + A1:2018, Nivå 1	Möbler för offentlig miljö - Förvaringsmöbler - Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet.

NY VERSION FINNS

För övriga **fristående förvaringsmöbler** såsom tidningsställ, klädhängare etc. tillkommer krav enligt nedan:

SS-EN 1023-2:2000*	Kontorsmöbler - Skärmväggar - Del 2: Mekaniska säkerhetskrav

**Avser endast stabilitet provat enligt SS-EN 1023-3:2000, 6.1*

1.1.1.4 Liggmöbler/madrasser

Här redovisas de krav som en liggmöbel eller madrass för vuxna i hemmiljö ska uppfylla.

Kraven omfattar följande typer av liggmöbler och madrasser:

- Komplett bädd inklusive relevanta delar som sängstomme, sängbotten, madrass och bäddmadrass.
- Sängstomme med eller utan sängbotten.
- Sängstomme med eller utan gavlar.
- Sängbotten.
- Madrass, inklusive bäddmadrass när så är relevant.

SS-EN 1725:1998*	Bostadsmöbler – Bäddar och madrasser – Säkerhetskrav och provningsmetoder.
SS-EN 1957:2012	Möbler för hemmiljö - Bäddar och madrasser - Provningsmetoder för bestämning av funktionsegenskaper.
SS-EN 1022:2018	Bostadsmöbler – Bedömning av stabilitet för sittmöbler.

** Tilläggskrav är 20 000 cykler enligt SS-EN 1725:1998 pkt 7.3 samt 25 000 cykler enligt pkt 7.5.*

1.1.1.5 Våningssängar/höga sängar

Här redovisas de krav som våningssängar/höga sängar för hemmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar våningssängar och höga sängar vars bredd är ≤ 1 200 mm. Avståndet, mätt från golv, till sängbottens översida skall vara ≥ 800 mm. Kravens huvudsakliga avsikt är att förhindra olyckshändelser riktade mot barn.

Övriga produkter som är inkluderade i våningssängar/höga sängar, som t.ex. bord eller förvaringsenheter, täcks inte av specifikationen.

SS-EN 747-1:2012 + A1:2015	Möbler för hemmiljö – Våningssängar och höga sängar – Del 1: Krav på säkerhet, hållfasthet och hållbarhet.

1.1.1.6 Höga barnstolar

Här redovisas de krav som höga barnstolar i hemmiljö ska uppfylla. I kraven för höga barnstolar finns två olika kategorier; aktiva och passiva höga barnstolar. Aktiva är sådana stolar där barnet spänns fast i stolen och passiva är sådana där barnet ej är fastspänt. Typen av stol skall specificeras.

Kraven för höga barnstolar är baserade på att möbeln används av barn i åldern 6-36 månader.

SS-EN 14988:2017+A1:2020	Höga barnstolar - Del 1: Säkerhetskrav

**Provningar utförda enligt SS-EN 14988:2017 accepteras till 2025-12-31*

NY VERSION FINNS

1.1.1.7 Sittmöbler för barn

Här redovisas de krav som sittmöbler för barn i hemmiljö ska uppfylla. Kraven för sittmöbler för barn är baserade på att möbeln används av barn som kan sitta och stå själva upp till 14 år.

Kraven differentieras baserat på ålder och kroppslängd i 3 olika storleksklasser:

- Storlek 1: 1-3 år
- Storlek 2: 4-7 år
- Storlek 3: 8-14 år

Kraven omfattar endast sittmöbeln, om möbeln har andra funktioner eller kan förändras till annan användning är andra krav eller direktiv också tillämpliga. T.ex Leksaksdirektivet

Standarden är utarbetad under mandat från EU kommissionen M/527 (Childrens seats) inom ramen för det generella produktsäkerhetsdirektivet 2001/95/EG och avses publiceras i OJEC

SS-EN 17191:2021	Sittmöbler för barn – Säkerhetskrav och provningsmetoder

NY VERSION FINNS

1.1.2 Offentlig miljö

1.1.2.1 Sittmöbler

Här redovisas de krav som en sittmöbel för vuxna i offentlig miljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av sittmöbler för offentlig miljö:

- Stol/karmstol
- Pall/taburett
- Fåtölj/soffa inkl. hörn- och sektionskombinationer
- Bänk

SS-EN 16139:2013*	Möbler för offentlig miljö - Sittmöbler - Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet

** Möbler provade enligt SS-EN 16139:2013 ska lägst vara testade enligt nivå 1*

Lastuppräkning vid högre brukarlaster
Vid högre brukarvikter kan lastuppräkning ske enligt ISO 21015:2007 vilket innebär att ett antal provningslaster i EN 16139: 2013 Table 1 ska uppräknas med en faktor som är direkt proportionell mot lastökningen jämfört med den normala brukarvikten på 110 kg. Vid brukarvikter över 110 kg ska följande faktorer i Table 1 i EN 16139:2013 räknas upp 1, 2, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 13. Vid brukarvikter upp till 160 kg ska faktorerna/lasterna räknas upp med talet 1,4 och vid brukarvikter upp till 200 kg med 1,8. Faktor 14 i Table 1 i EN 16139:2013 väljes enligt nivå 2 vid brukarvikter över 110 kg.

1.1.2.2 Bord

Här redovisas de krav som ett bord för vuxna i offentlig miljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av bord för offentlig miljö:

- Matbord
- Skrivbord/arbetsbord, andra än de som omfattas av kontorsarbete
- Soffbord
- Avställningsbord

Glas som material omfattas enligt avsnitt 1.7.

SS-EN 15372:2016 Nivå 2	Möbler för offentlig miljö - Bord - Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet.

1.1.2.3 Förvaringsmöbler

Här redovisas de krav som en förvaringsmöbel för offentlig miljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av förvaringsmöbler för offentlig miljö:

- Skåp/vitrinskåp/hörnskåp
- Byrå/hurts
- Bokhylla
- Sekretär

Inredningsenheter:

- Bänkskåp
- Väggskåp
- Högskåp
- Bänkskivor
- Klädhängare
- Tidningsställ

Möblerna kan antingen vara fristående eller fästade till väggen/byggnaden.

SS-EN 16121:2013 + A1:2018 Nivå 1	Möbler för offentlig miljö – Krav på hållfasthet, hållbarhet, stabilitet och säkerhet.

NY VERSION FINNS

För övriga **fristående förvaringsmöbler** såsom tidningsställ, klädhängare etc. tillkommer krav enligt nedan.

SS-EN 1023-2:2000*	Kontorsmöbler - Skärmväggar - Del 2: Mekaniska säkerhetskrav.

**Avser endast stabilitet provat enligt SS-EN 1023-3:2000, 6.1*

1.1.2.4 Kök & Bad

Här redovisas de krav som kök och bad för offentlig miljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av förvaringsmöbler för kök & bad, inkl. bänkskivor:

- Bänkskivor
- Bänkskåp
- Högskåp
- Väggskåp
- Samtliga skåp inkl. inredningsenheter.

Lådor och dörrar i kök ska provas med 80 000 cykler enligt SS-EN 16121:2013+A1:2018 tabell 5 nivå 2.

SS-EN 14749:2016+A1:2022	Möbler för hemmiljö och kök - Förvaringsenheter och bänkskivor - Säkerhetskrav och provningsmetoder.

**Provningar utförda enligt SS-EN 14749:2016 accepteras till 2025-12-31*

Alternativt:

SS-EN 16121:2013 + A1:2018 Nivå 1	Möbler för offentlig miljö - Förvaringsmöbler - Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet.

1.1.2.5 Liggmöbler/madrasser

Här redovisas de krav som en liggmöbel eller madrass för vuxna i offentlig miljö ska uppfylla. Kraven är baserade på de som uttrycks i den fastställda europeiska standarden för hemmiljö, SS-EN 1725:1998, men med vissa skärpningar. Kraven omfattar följande typer av liggmöbler och madrasser:

- Komplett bädd inklusive relevanta delar som sängstomme, sängbotten, madrass och bäddmadrass.
- Sängstomme med eller utan sängbotten.
- Sängstomme med eller utan gavlar.
- Sängbotten.
- Madrass, inklusive bäddmadrass när så är relevant.

SS-EN 1725:1998*	Bostadsmöbler – Bäddar och madrasser – Säkerhetskrav och provningsmetoder.
SS-EN 1957:2012	Bostadsmöbler – Bäddar och madrasser – Provningsmetoder för bestämning av funktionsegenskaper.
SS-EN 1022:2018	Bostadsmöbler – Bedömning av stabilitet för sittmöbler.

** Tilläggskrav är 20 000 cykler enligt SS-EN 1725:1998 pkt 7.3 samt 25 000 cykler enligt pkt 7.5.*

NY VERSION FINNS

1.1.2.6 Våningssängar/höga sängar

Här redovisas de krav som våningssängar/höga sängar för offentlig miljö ska uppfylla.

Avståndet, mätt från golv, till sängbottens översida ska vara ≥ 800 mm. Kravens huvudsakliga avsikt är att förhindra olyckshändelser riktade mot barn.

Övriga produkter som är inkluderade i våningssängar/höga sängar, som t.ex. bord eller förvaringsenheter, täcks inte av specifikationen.

SS-EN 747-1:2012 + A1:2015	Möbler för offentlig miljö – Våningssängar och höga sängar – Del 1: Krav på säkerhet, hållfasthet och hållbarhet.

1.1.2.7 Höga barnstolar

Här redovisas de krav som höga barnstolar i offentlig miljö ska uppfylla. I kraven för höga barnstolar finns två olika kategorier; aktiva och passiva höga barnstolar. Aktiva är sådana stolar där barnet spänns fast i stolen och passiva är sådana där barnet ej är fastspänt. Typen av stol skall specificeras.

Kraven för höga barnstolar är baserade på att möbeln används av barn i åldern 6-36 månader.

SS-EN 14988:2017+A1:2020	Höga barnstolar - Del 1: Säkerhetskrav

**Provningar utförda enligt SS-EN 14988:2017 accepteras till 2025-12-31*

1.1.2.8 Sittmöbler för barn

Här redovisas de krav som sittmöbler för barn i offentlig miljö ska uppfylla. Kraven för sittmöbler för barn är baserade på att möbeln används av barn som kan sitta och stå själva upp till 14 år.

Kraven differentieras baserat på ålder och kroppslängd i 3 olika storleksklasser:

- Storlek 1: 1-3 år
- Storlek 2: 4-7 år
- Storlek 3: 8-14 år

Kraven omfattar endast sittmöbeln, om möbeln har andra funktioner eller kan förändras till annan användning är andra krav eller direktiv också tillämpliga. T.ex Leksaksdirektivet

Standarden är utarbetad under mandat från EU kommissionen M/527 (Childrens seats) inom ramen för det generella produktsäkerhetsdirektivet 2001/95/EG och avses publiceras i OJEC

SS-EN 17191:2021	Sittmöbler för barn – Säkerhetskrav och provningsmetoder

1.1.2.9 Skärmväggar

Här redovisas de krav som en skärmvägg för offentlig miljö ska uppfylla. Kraven omfattar fristående skärmväggar. Det är även valfritt att deklarera ekvivalent ljudabsorberande area samt skärmdämpning enligt avsnitt 1.6 Akustik.

SS-EN 1023-2:2000	Kontorsmöbler - Skärmväggar – Del 2: Mekaniska säkerhetskrav

NY VERSION FINNS

1.1.2.10 Ljudabsorbenter

Följande krav gäller för redovisning av en ljudabsorbents akustiska prestanda. Produkter som är deklarerade i **Acoustic Facts** uppfyller kraven på redovisning som anges i specifikationen. Redovisade akustiska prestanda enligt denna specifikation kan användas för att beräkna och dimensionera ett rums akustiska prestanda.

I ”Guide för ljudabsorbenter” på www.mobelfakta.se finns rekommenderade minimivärden för ljudabsorberande förmåga. Upphandlare som Kammarkollegiet använder dessa rekommenderade nivåer som kravnivåer vid upphandling.

Ljudabsorberande area

Med hjälp av nedan angivna standarder för mätning och beräkning av akustiska prestanda skall den ljudabsorberande arean för ljudabsorbenten redovisas i form av ett diagram. Komplett dokumentation på genomförda mätningar och beräkningar enligt standarderna ovan skall finnas tillgängliga.

Kraven omfattar enstaka ljudabsorbenter och större sammansatta ytor (>10 m^2) av flera ljudabsorbenter.

SS-EN ISO 354:2003	Byggakustik - Mätning av ljudabsorption i efterklangsrum.
Enstaka objekt utvärderas i enlighet med den svenska standarden:	
SS-ISO 20189:2019	Acoustics -- Screens, furniture and single objects intended for interior use -- Rating of sound absorption and sound reduction of elements based on laboratory measurements
Större ytor (>10m^2) sammansatt av flera ljudabsorbenter utvärderas enligt den svenska och internationella standarden:	
SS-EN ISO 11654:1997	Byggakustik - Ljudabsorbenter - Värdering av mätresultat och klassindelning.

1.1.2.11 Skrivtavlor

Här redovisas de krav som skrivtavlor ska uppfylla och omfattar säkerhet vid normal användning, ytans egenskaper, konstruktionens hållbarhet och ergonomi.

Kraven omfattar väggfasta och fristående skrivtavlor för utbildningsmiljöer, kontor, konferens- och mötesrum av typen whiteboard och krittavla.

SS-EN 14434:2010	Skrivtavlor för utbildningsmiljöer - Ergonomi, teknik och säkerhet - Krav och provningsmetoder Vid provning av whiteboards enligt SS-EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven i standarden och lägst nivå 2 ska uppnås enligt: - 7.2.3 Ability to write and erase - 7.3.2 Scratch - 7.4.2 Staining - 7.5.2 Color degradation Vid provning av krittavlor enligt EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven i standarden och lägst nivå 2 ska uppnås enligt: - 8.3.3 Ability to write - 8.4.2 Scratch - 8.5.2 Staining - 8.6.2 Color degradation

NY VERSION FINNS

1.1.3 Kontorsmiljö

1.1.3.1 Arbetsstolar

Här redovisas de krav som en arbetsstol för kontorsmiljö ska uppfylla enligt de fastställda europeiska standarderna – SS-EN 1335 -2 och -3. SS-EN 1335-1 tas upp under avsnitt 1.2 Mått.

Arbetsstolar för kontorsmiljö definieras enligt följande: En sittmöbel för en person med ryggstöd och med eller utan armstöd. Stolen inkluderar en sits som är roterbar och inställbar i höjd.

Stolarna delas in i tre olika typer – Ax, **A, B och C.**
Typindelningen grundas på stolens inställningsmöjligheter som bestäms av måttkraven i SS-EN 1335-1:2020 (se även 1.2 Mått). Kraven är baserade på att stolen används åtta timmar/dag av person med en kroppsvikt på 110 kg. Vid deklaration av arbetsstol skall stolens typ enligt nedan anges.

Typ Ax: Sits – roterbar, större inställbar höjd och inställbart sittdjup än Typ A samt inställbar lutning.

Typ A: Sits – roterbar, inställbar höjd, inställbart sittdjup och inställbar lutning.
Typ B: Sits – roterbar, inställbar höjd, fast/inställbart sittdjup och fast/inställbar lutning.
Typ C: Sits – roterbar, inställbar höjd, fast/inställbart sittdjup och fast/inställbar lutning. Ryggstöd – fast höjd.

SS-EN 1335-2:2018	Kontorsmöbler – arbetsstolar – Del 2: Säkerhetskrav

1.1.3.2 Arbetsbord

Här redovisas de krav som arbetsbord och skrivbord för kontorsmiljö ska uppfylla enligt den fastställda europeiska standarden – SS-EN 527-2. SS-EN 527-1 tas upp under avsnitt 1.2 Mått. För bord försedda med motor för justering av bordshöjd gäller krav på CE–märkning.

Vid deklaration av arbetsbord för kontor skall man ange vilken typ av bord deklarationen avser, bord för **sittande, stående eller sitta/stå**. Dessutom skall man ange graden av justerbarhet enligt någon av de fyra klasserna **A, B, C och D** som finns angivna i SS-EN 527-1:2011.

Typ A: Fullt justerbar
Typ B: Fullt valbar
Typ C: Fast höjd
Typ D: Begränsat justerbar eller begränsat valbar

Arbetsbord och skrivbord definieras enl. följande:

- Bord avsedda för kontorsarbete som utförs av en person.
- Förvaringsenheter, som ingår och är kopplade/fästade till bordet, ska också provas för berörda delar efter relevanta standarder för förvaringsmöbler för kontor.

SS-EN 527-2:2016+ A1:2019	Kontorsmöbler – Arbetsbord och skrivbord – Mekaniska säkerhetskrav

NY VERSION FINNS

1.1.3.3 Förvaringsmöbler

Här redovisas de krav som en förvaringsmöbel för kontorsmiljö ska uppfylla.	
SS-EN 14073-2:2004	Kontorsmöbler – Förvaringsmöbler – Del 2: Säkerhetskrav

Alternativt:

SS-EN 16121:2013 + A1:2018 Nivå 1	Möbler för offentlig miljö - Förvaringsmöbler - Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet

För övriga **fristående förvaringsmöbler** såsom tidningsställ, klädhängare etc. tillkommer krav enligt nedan.

SS-EN 1023-2:2000*	Kontorsmöbler - Skärmväggar - Del 2: Mekaniska säkerhetskrav

**Avser endast stabilitet provat enligt SS-EN 1023-3:2000, 6.1*

1.1.3.4 Skärmväggar

Här redovisas de krav som en skärmvägg för kontorsmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar fristående skärmväggar. Det är även valfritt att deklarera ekvivalent ljudabsorberande area samt skärmdämpning enligt avsnitt 1.6 Akustik.	
SS-EN 1023-2:2000	Kontorsmöbler - Skärmväggar – Del 2: Mekaniska säkerhetskrav

1.1.3.5 Bordsskärmar

Här redovisas de krav som en bordsskärm för kontorsmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar skärmar för montage på arbetsbord för kontor. Det är även valfritt att deklarera ekvivalent ljudabsorberande area samt skärmdämpning enligt avsnitt 1.6 Akustik.	
SS-EN 1023-2:2000*	Kontorsmöbler – Skärmväggar – Del 2: Mekaniska säkerhetskrav
SS-EN 14073-2:2004**	Kontorsmöbler – Förvaringsmöbler – Del 2: Säkerhetskrav

** Lastbärande skärm med last enligt SS-EN 1023-2 och 2 gånger tillverkarens rekommenderade max.vikt.*
*** Horisontell kraft 80 N 100 mm från överkant skärm enligt SS-EN 14074 6.3.2, efter provning kunna justeras till ursprungligt läge, skadekriterier brott, ingen permanent deformation, ej ramla ned. Vertikal kraft 200 N funktion och 300 N säkerhet (10 x 10 sekunder), 100 mm från kant på skärm, skadekriterier inga brott. Generellt undantag för lätta skärmar där mgh ≤65 Nm, m= massan (kg), g= tyngdaccelerationen (m/s²), höjd över golv till centrum tyngdpunkt på skärmen (m).*

NY VERSION FINNS

1.1.3.6 Ljudabsorbenter

Följande krav gäller för redovisning av en ljudabsorbents akustiska prestanda. Produkter som är deklarerade i **Acoustic Facts** uppfyller kraven på redovisning som anges i specifikationen. Redovisade akustiska prestanda enligt denna specifikation kan användas för att beräkna och dimensionera ett rums akustiska prestanda.

I ”Guide för ljudabsorbenter” på www.mobelfakta.se finns rekommenderade minimivärden för ljudabsorberande förmåga. Upphandlare som Kammarkollegiet använder dessa rekommenderade nivåer som kravnivåer vid upphandling.

Ljudabsorberande area

Med hjälp av nedan angivna standarder för mätning och beräkning av akustiska prestanda skall den ljudabsorberande arean för ljudabsorbenten redovisas i form av ett diagram. Komplett dokumentation på genomförda mätningar och beräkningar enligt standarderna ovan skall finnas tillgängliga.

Kraven omfattar enstaka ljudabsorbenter och större sammansatta ytor (>10 m²) av flera ljudabsorbenter.

SS-EN ISO 354:2003	Byggakustik - Mätning av ljudabsorption i efterklangsrum.
Enstaka objekt utvärderas i enlighet med den svenska standarden:	
ISO 20189:2019	Acoustics -- Screens, furniture and single objects intended for interior use -- Rating of sound absorption and sound reduction of elements based on laboratory measurements
Större ytor (>10 m²) sammansatt av flera ljudabsorbenter utvärderas enligt den svenska och internationella standarden:	
SS-EN ISO 11654:1997	Byggakustik - Ljudabsorbenter - Värdering av mätresultat och klassindelning.

1.1.3.7 Skrivtavlor

Här redovisas de krav som skrivtavlor ska uppfylla och omfattar säkerhet vid normal användning, ytans egenskaper, konstruktionens hållbarhet och ergonomi.

Kraven omfattar väggfasta och fristående skrivtavlor för utbildningsmiljöer, kontor, konferens- och mötesrum av typen whiteboard och krittavla.

SS-EN 1434:2010	Skrivtavlor för utbildningsmiljöer - Ergonomi, teknik och säkerhet - Krav och provningsmetoder Vid provning av whiteboards enligt SS-EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven i standarden och lägst nivå 2 ska uppnås enligt - 7.2.3 Ability to write and erase - 7.3.2 Scratch - 7.4.2 Staining - 7.5.2 Color degradation Vid provning av krittavlor enligt EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven i standarden och lägst nivå 2 ska uppnås enligt - 8.3.3 Ability to write - 8.4.2 Scratch - 8.5.2 Staining - 8.6.2 Color degradation

NY VERSION FINNS

1.1.4 Skolmiljö

Med skolmiljö avses här utbildningsmiljö såsom klassrum inklusive förskola

För övriga möbler - ej i klassrum - gäller:

Arbetsplatser: 1.1.3 Kontorsmiljö

Övriga miljöer: 1.1.2 Offentlig miljö

1.1.4.1 Sittmöbler

Här redovisas de krav som stolar/sittmöbler för skolmiljö ska uppfylla.

- Elevstolar i klassrum

SS-EN 1729-2:2012+ A1:2016*	Möbler för utbildningsmiljö - Stolar och bord - Del 2: Säkerhetskrav och provningsmetoder.

**Belastningspunkter vid provning tas ur SS-EN 1729-1:2015*

1.1.4.2 Sittmöbler för barn

Här redovisas de krav som sittmöbler för barn i skolmiljö ska uppfylla. Kraven för sittmöbler för barn är baserade på att möbeln används av barn som kan sitta och stå själva upp till 14 år.

Kraven differentieras baserat på ålder och kroppslängd i 3 olika storleksklasser:

- Storlek 1: 1-3 år
- Storlek 2: 4-7 år
- Storlek 3: 8-14 år

Kraven omfattar endast sittmöbeln, om möbeln har andra funktioner eller kan förändras till annan användning är andra krav eller direktiv också tillämpliga. T.ex Leksaksdirektivet

Standarden är utarbetad under mandat från EU kommissionen M/527 (Childrens seats) inom ramen för det generella produktsäkerhetsdirektivet 2001/95/EG och avses publiceras i OJEC

EN 17191:2021	Sittmöbler för barn – Säkerhetskrav och provningsmetoder

1.1.4.3 Bord

Här redovisas det krav som ett elevbord i klassrum ska uppfylla. För övriga bord i klassrum se offentlig miljö och kontor. Glas som material omfattas enligt avsnitt 1.7.

SS-EN 1729-2:2012+ A1:2016*	Möbler för utbildningsmiljö - Stolar och bord - Del 2: Säkerhetskrav och provningsmetoder.

NY VERSION FINNS

1.1.4.4 Förvaring

Här redovisas de krav en förvaringsmöbel för skolmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av förvaringsmöbler:

- Skåp/vitrinskåp/hörnskåp
- Byrå/hurts
- Bokhylla
- Sekretär

Inredningsenheter:

- Bänkskåp
- Väggskåp
- Högskåp
- Bänkskivor
- Klädhängare
- Tidningsställ

Möblerna kan antingen vara fristående eller fästade till väggen/byggnaden.

SS-EN 16121:2013** + A1:2018 Nivå 1	Möbler för offentlig miljö – Förvaringsmöbler – Krav på hållfasthet, hållbarhet och säkerhet.

För övriga **fristående förvaringsmöbler** såsom tidningsställ, klädhängare etc. tillkommer krav enligt nedan.

SS-EN 1023-2:2000*	**Kontorsmöbler - Skärmväggar - Del 2: Mekaniska säkerhetskrav**

**Avser endast stabilitet provat enligt SS-EN 1023-3:2000, 6.1*

1.1.4.5 Höga barnstolar

Här redovisas de krav som höga barnstolar i skolmiljö ska uppfylla. I kraven för höga barnstolar finns två olika kategorier; aktiva och passiva höga barnstolar. Aktiva är sådana stolar där barnet spänns fast i stolen och passiva är sådana där barnet ej är fastspänt. Typen av stol skall specificeras.

Kraven för höga barnstolar är baserade på att möbeln används av barn i åldern 6-36 månader.

SS-EN 14988:2017 +A1:2020	Höga barnstolar - Del 1: Säkerhetskrav

**Provningar utförda enligt SS-EN 14988:2017 accepteras till 2025-12-31*

1.1.4.6 Skärmväggar

Här redovisas de krav som en skärmvägg för skolmiljö ska uppfylla. Kraven omfattar fristående skärmväggar. Det är även valfritt att deklarera ekvivalent ljudabsorberande area samt skärmdämpning enligt avsnitt 1.6 Akustik.

SS-EN 1023-2:2000	Kontorsmöbler - Skärmväggar – Del 2: Mekaniska säkerhetskrav

NY VERSION FINNS

1.1.4.7 Ljudabsorbenter

Följande krav gäller för redovisning av en ljudabsorbents akustiska prestanda. Produkter som är deklarerade i **Acoustic Facts** uppfyller kraven på redovisning som anges i specifikationen. Redovisade akustiska prestanda enligt denna specifikation kan användas för att beräkna och dimensionera ett rums akustiska prestanda.

I ”Guide för ljudabsorbenter” på www.mobelfakta.se finns rekommenderade minimivärden för ljudabsorberande förmåga. Upphandlare som Kammarkollegiet använder dessa rekommenderade nivåer som kravnivåer vid upphandling.

Ljudabsorberande area

Med hjälp av nedan angivna standarder för mätning och beräkning av akustiska prestanda skall den ljudabsorberande arean för ljudabsorbenten redovisas i form av ett diagram. Komplett dokumentation på genomförda mätningar och beräkningar enligt standarderna ovan skall finnas tillgängliga.

Kraven omfattar enstaka ljudabsorbenter och större sammansatta ytor (>10 m^2) av flera ljudabsorbenter.

SS-EN ISO 354:2003	Byggakustik - Mätning av ljudabsorption i efterklangsrum.
Enstaka objekt utvärderas i enlighet med den svenska standarden:	
SS-ISO 20189:2019	Acoustics -- Screens, furniture and single objects intended for interior use -- Rating of sound absorption and sound reduction of elements based on laboratory measurements
Större ytor (>10 m^2) sammansatt av flera ljudabsorbenter utvärderas enligt den svenska och internationella standarden:	
SS-EN ISO 11654:1997	Byggakustik - Ljudabsorbenter - Värdering av mätresultat och klassindelning.

1.1.4.8 Skrivtavlor

Här redovisas de krav som skrivtavlor ska uppfylla och omfattar säkerhet vid normal användning, ytans egenskaper, konstruktionens hållbarhet och ergonomi.

Kraven omfattar väggfasta och fristående skrivtavlor för utbildningsmiljöer, kontor, konferens- och mötesrum av typen whiteboard och krittavla.

SS-EN 14434:2010	Skrivtavlor för utbildningsmiljöer - Ergonomi, teknik och säkerhet - Krav och provningsmetoder Vid provning av whiteboards enligt SS-EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven i standarden och lägst nivå 2 ska uppnås enligt - 7.2.3 Ability to write and erase - 7.3.2 Scratch - 7.4.2 Staining - 7.5.2 Color degradation Vid provning av krittavlor enligt EN 14434:2010 ska skrivtavlorna uppfylla kraven och lägst nivå 2 ska uppnås enligt - 8.3.3 Ability to write - 8.4.2 Scratch - 8.5.2 Staining - 8.6.2 Color degradation

NY VERSION FINNS

1.1.5 Utomhusmiljö

1.1.5.1 Sittmöbler

Här redovisas de krav som en sittmöbel för vuxna, vid användning i främst utomhusmiljö, ska uppfylla. Kraven omfattar alla typer av sittmöbler för utomhusmiljö med avsedd användning för camping, hemmiljö och offentlig miljö.

Sittmöbler av typ loungers, solsängar etc. ska uppfylla kraven enligt avsnitt 3. Krav och provningssekvens avseende stabilitet och funktion i SS-EN 581-2.

SS-EN 581-1:2017 + SS-EN 581-2:2015	Möbler för utomhusmiljö – Sittmöbler och bord för camping, hemmiljö och offentlig miljö Del 1: Allmänna säkerhetskrav.

1.1.5.2 Bord

Här redovisas de krav som ett bord för vuxna, vid användning i främst utomhusmiljö, ska uppfylla.
Kraven omfattar alla typer av bord för utomhusmiljö med avsedd användning för camping, hemmiljö och offentlig miljö.

SS-EN 581-1:2017 + SS-EN 581-3:2017	Möbler för utomhusmiljö – Sittmöbler och bord för camping, hemmiljö och offentlig miljö Del 1: Allmänna säkerhetskrav.

NY VERSION FINNS

1.2 Mått

Mått kan relateras till två grupper av standarder; säkerhet/funktion och ergonomi. De standarder som är relaterade till säkerhet/funktion ryms under rubriken 1.1 Säkerhet/funktion och finns med under testning till respektive möbelkategori.

1.2.1 Kontorsmöbler

Under detta avsnitt redovisas de möbelkategorier som har separata standarder för ergonomiska krav; arbetsstolar, arbetsbord samt skärmväggar - samtliga inom kontorsmiljö.

1.2.1.1 Arbetsstolar för kontor

Här redovisas de krav som arbetsstolar för kontorsmiljö ska uppfylla beträffande mått.

Arbetsstolar för kontor delas in i tre olika typer – **Ax, A, B och C.**
Typindelningen grundas på stolens inställningsmöjligheter som bestäms av måttkraven i SS-EN 1335-1:2020 +A1:2022 och CEN/TR 1335-4. Kraven är baserade på att stolen används åtta timmar/dag av person med en kroppsvikt på 110 kg. Vid deklaration av arbetsstol skall stolens typ enligt nedan anges.

Typ Ax: Sits – roterbar, större inställbar höjd och inställbart sittdjup än Typ A samt inställbar lutning.

Typ A: Sits – roterbar, inställbar höjd, inställbart sittdjup och inställbar lutning.
Typ B: Sits – roterbar, inställbar höjd, fast/inställbart sittdjup och fast/inställbar lutning.
Typ C: Sits – roterbar, inställbar höjd, fast/inställbart sittdjup och fast/inställbar lutning. Ryggstöd – fast höjd.

SS-EN 1335-1:2020 +A1:2022	Kontorsmöbler – Arbetsstolar – Del 1: Bestämning av dimensioner.

**Provningar utförda enligt SS-EN 1335-1:2000 accepteras till 2023-12-31 provningar utförda enligt SS-EN 1335-1:2020 accepteras till 2025-12-31*

1.2.1.2 Arbetsbord för kontor

Här redovisas de krav som arbetsbord för kontorsmiljö ska uppfylla beträffande mått.

Vid deklaration av arbetsbord för kontor skall man ange vilken typ av bord deklarationen avser, bord för **sittande, stående eller sitta/stå**. Dessutom skall man ange graden av justerbarhet enligt någon av de fyra klasserna **A, B, C och D** som finns angivna i SS-EN 527-1:2011.

Typ A: Fullt justerbar
Typ B: Fullt valbar
Typ C: Fast höjd
Typ D: Begränsat justerbar eller begränsat valbar

SS-EN 527-1:2011	Kontorsmöbler – Bord och skrivbord – Del 1: Dimensioner.

1.2.1.3 Skärmväggar för kontor

Här redovisas de krav som en skärmvägg för kontorsmiljö ska uppfylla beträffande mått. Kraven omfattar fristående skärmväggar. Det är även valfritt att deklarera ekvivalent ljudabsorberande area samt skärmdämpning enligt avsnitt 1.6 Akustik.

SS-EN 1023-1:1996	Kontorsmöbler – Skärmväggar – Del 1: Mått.

NY VERSION FINNS

1.3 Ytors motståndskraft

Kraven avseende ytors motståndskraft gäller för alla lackerade, folie- och laminatbelagda hårda ytor. Kraven gäller inte för ytor behandlade med olja, vax eller motsvarande för vilka information om skötsel, efterbehandling och ev. reparation skall åtfölja möbeln. Kromade och obehandlade ytor omfattas inte. Kraven gäller för samtliga användarmiljöer.

1.3.1 Användarmiljöer - inomhus

Denna specifikation behandlar vilka krav som ska ställas på möbelytors motståndskraft, i användarmiljöer inomhus.

Tillämpning

Användarmiljö	Möbelyta		Krav
Hemmiljö	Sittmöbler Bord Liggmöbler Förvaringsmöbler	Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar Invändiga ytor inkl. lådbottnar	Kravkategori 1
	Sittmöbler Liggmöbler Förvaringsmöbler	Sitsar, ryggstöd och armledare Övriga ytor exkl. underreden Utvändiga ytor	Kravkategori 2
	Bord	Bordsskivor	Kravkategori 4
Offentlig miljö/ kontor	Sittmöbler Bord Liggmöbler Förvaringsmöbler	Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar Invändiga ytor inkl. lådbottnar	Kravkategori 1
	Sittmöbler Liggmöbler Förvaringsmöbler	Sitsar, ryggstöd och armledare Övriga ytor exkl. underreden Utvändiga ytor	Kravkategori 2
	Bordsskivor	För bordsskivor som t.ex. konferens, väntrum och bibliotek. Avser ovansida. För t.ex. restaurang, café och utbildningssalar se nedan.	Kravkategori 4
	Bordsskivor	Avsedda för restauranger, kaféer, utbildningsmiljö etc. Avser ovansida.	Kravkategori 5
Köks- och badrumsinredningar		Invändiga ytor och lådbottnar, exkl. hyllskivor och bottnar	Kravkategori 1
		Utvändiga ytor, hyllskivor och bottnar	Kravkategori 3
	Bänkskivor		Kravkategori 6

NY VERSION FINNS

			Kravkategori					
			1	2	3	4	5	6
	Provning	**Referenser**						
	Vatten 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	6 tim. [a]	16 tim.	16 tim.	24 tim.	24 tim.	24 tim.
	Fett 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	24 tim [b]	24 tim.	24 tim.	24 tim.	24 tim.	24 tim.
	Fett + repning 1)	SS 83 91 22:2017	-	-	-	24 tim. + 3 N	24 tim. + 5 N	24 tim. + 5 N
	Repning	SS 83 91 22:2017 2))* alt. EN 15186 3)	-	3 N 1,5 N	3 N 1,5 N	3 N 1,5 N	5 N 3 N	5 N 3 N
	Alkohol 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	-	-	-	1 tim.	1 tim.	1 tim.
	Kaffe 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	-	1 tim [c]	1 tim.	1 tim.	1 tim.	1 tim.
	Värme, torr 1)	SS-EN 12722:2009+A1:2013	-	-	-	70° C	70° C	180°C
	Värme, fuktig 1)	SS-EN 12721:2009+A1:2013	-	-	-	-	-	85°C
	Värme mot kant 1)	NS 8061:1983	-	-	-	-	-	85°C
	Vatten mot kant 1)	SS 83 91 20 :2017	-	-	6 tim[d]	-	-	1 tim.
	Svett – sur och basisk 1) Enligt SS-EN 105-E04:2013	SS-EN 12720:2009+A1:2013	-	1 tim [f]	-	-	-	-
	Slag mot yta och kant 1)	SS 83 91 23:2017	-	-	25 mm[d]	-	-	25 mm
	Ånga mot kant – Luckor 1)	SS 83 91 25:2021	-	-	55° (±5)[f]	-	-	-
	Ånga mot kant – Bänkskivor 1)	SS 83 91 24:2021	-	-	-	-	-	55° (±5)

**Provningar utförda enligt SIS 83 91 17 accepteras till 2025-12-31*

1) = Vid bedömning godtas resultat 4.

2) = Max repbredd 0,5 mm. Genombrott av lackskikt accepteras inte.

3) = Max repbredd 0,3 mm.

För laminat accepteras även krav och provning enligt SS-EN 438-2, -3, ska då omfatta klausul 10, 16, 20, 25 och 26 med samma vätskor enligt tabellen ovan samt fuktig värme enligt SS-EN 12721:2009. För kravkategori 1–5 accepteras nivå VGS och för kravkategori 6 krävs nivå HGS samt provning av kant på färdig skiva.

För melaminbelagda skivor accepteras även krav och provning enligt SS-EN 14322:2017 med vätskor som tabell ovan.

[a] För insida bakstycke på köksinredning gäller 1 tim.

[b] För insida bakstycke på köksinredning utgår Fett 24 h

[c] Gäller förvaringsmöbler - utvändiga horisontella ytor

[d] Gäller dörrar och lådförstycken i kök och bad

[e] Gäller armledare

[f] Gäller dörrar och lådförstycken i kök och bad

NY VERSION FINNS

1.3.2 Användarmiljöer - utomhus

Denna specifikation behandlar vilka krav som ska ställas på möbelytors motståndskraft, i användarmiljöer utomhus.

Tillämpning

Användarmiljö	Möbelyta		Krav
Camping	Sittmöbler Bord Sitt- och liggmöbler	Samtliga ytor Samtliga ytor Samtliga ytor	Kravkategori 1
Hemmiljö	Sittmöbler Bord Sitt- och liggmöbler	Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar	Kravkategori 1
	Sittmöbler Sitt- och liggmöbler Förvaringsmöbler	Sitsar, ryggstöd och armledare Övriga ytor exkl. underreden Utvändiga ytor	Kravkategori 2
	Bord	Bordsskivor	Kravkategori 3
Offentlig miljö	Sittmöbler Bord Sitt- och liggmöbler	Underreden - ben och sargar Gäller de delar av underreden och ben som är åtkomliga för slitage. Underreden - ben och sargar Underreden - ben och sargar	Kravkategori 1
	Sittmöbler Sitt- och liggmöbler	Sitsar, ryggstöd och armledare Övriga ytor exkl. underreden	Kravkategori 2
	Bordsskivor	Bordsskivor	Kravkategori 3

		Kravkategori		
		1	2	3
Provning:	**Referenser:**			
Vatten 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	16 timmar	24 timmar	24 timmar
Fett 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	24 timmar	24 timmar	24 timmar
Alkohol 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	-	-	1 timme
Kaffe 1)	SS-EN 12720:2009+A1:2013	-	-	1 timme
Värme, torr 1)	SS-EN 12722:2009+A1:2013	-	-	70°c
Svett – sur och basisk 1) Enligt SS-EN ISO 105-E04:2013	SS-EN 12722:2009+A1:2013	-	1 timme	-

1) Vid bedömning godtas resultat 4.

NY VERSION FINNS

Tilläggskrav för metallytor

Gäller möbler i stål, obehandlade och ytbehandlade
Korrosionsprovning med saltspray enl. metod Saltspray SS-EN-ISO 9227

Användarmiljö	Möbelyta	Krav
Camping	Samtliga	6 timmar. ≥5 Bedömning enl. SS-EN-ISO 10289
Hemmiljö	Samtliga	24 timmar. ≥5 Bedömning enl. SS-EN-ISO 10289
Offentlig miljö	Samtliga	72 timmar. ≥5 Bedömning enl. SS-EN-ISO 10289

NY VERSION FINNS

1.4 Brand

1.4.1 Stoppade sittmöbler

Här redovisas de krav som en stoppad sittmöbel ska uppfylla. Kraven gäller för samtliga användarmiljöer med undantag av utomhusmöbler som uteslutande är avsedda för användning utomhus. Som alternativ till provningsrapport från ackrediterat laboratorium godkänns intyg/produktdatablad från klädselleverantören som styrker att klädseln provats och godkänts enligt SS-EN 1021-1:2014 med standardpolyeter (20-22 kg/m^3) som stoppning. Detta förutsätter att deklarerad möbel har stoppning av polyeter med densitet större än eller lika med 22 kg/m^3. Övriga stoppningsmaterial ska testas enligt aktuell standard.	
SS-EN 1021-1:2014*	Möbler – Bedömning av antändlighet hos stoppade möbler – Del 1: Tändkälla: Glödande cigarett.

.

1.4.2 Liggmöbler och madrasser

Här redovisas de krav som liggmöbler och madrasser ska uppfylla. Kraven gäller för samtliga användarmiljöer med undantag av utomhusmöbler som uteslutande är avsedda för användning utomhus.	
SS-EN 597-1:2016	Möbler – Bedömning av antändlighet hos stoppade sängar och madrasser – Del 1: Tändkälla: Glödande cigarett.

NY VERSION FINNS

1.5 Klädsel

För en sittmöbel med klädsel skall nedanstående krav på klädselns egenskaper uppfyllas. Gäller sittmöbler, skärmväggar och ljudabsorbenter. Samtliga krav nedan är ej tillämpliga på skärmar och ljudabsorbenter, se undantagen beskrivna nedan.

1.5.1 Skinn/läder

Denna specifikation lägger fast de krav som en möbelklädsel i skinn/läder ska uppfylla. Ett alternativ till nedanstående krav är att möbelklädseln uppfyller kraven i SS-EN 13336:2012.
Kraven gäller ej för fårskinn. För konstläder gäller krav enligt 1.5.1.1.

Egenskap	Provningsmetod	Krav:
Färghärdighet mot gnidning Avfärgning och färgändring	SS-EN ISO 11640:2018 SS-EN ISO 11641:2012–Standarden används för att specificera typ av svettlösning Bedömning enligt: SS-EN 20105-A02:1993 och SS-EN ISO 105-A03: 2019 Bedömning enligt gråskala	Anilin - torrt läder/torr filt 50 cykler. ≥ 3-4 - våt läder/torr filt 20 cykler. ≥ 3-4 - svettindränkt filt 20 cykler. ≥ 3-4 Semianilin - torrt läder/torr filt 500 cykler. ≥ 4 - våt läder/torr filt 150 cykler. ≥ 3 -svettindränkt filt 80 cykler. ≥ 3 Täckfärgat - torrt läder/torr filt 500 cykler. ≥ 4 - våt läder/torr filt250 cykler. ≥ 3 - svettindränkt filt 80 cykler. ≥ 3
Ljushärdighet	SS-EN ISO 105-B02:2014 Xenonljus Bedömning enligt blåskala	Anilin: ≥ 3 Semianilin: ≥ 5 Täckfärgat: ≥ 5
Vidhäftning – ytfinish*	SS-EN ISO 11644:2022	- torr ≥ 2 N/10 mm - våt ≥ 2 N/10 mm
Böjningsstyrka	SS-EN ISO 5402-1:2022	Anilin: Ej relevant Övriga: 20 000 cykler Inga ytsprickor tillåts
Rivstyrka	SS-EN ISO 3377-2: 2016	≥ 20 N
Tålighet hos ytfinish mot sprickbildning i kallt tillstånd	SS-EN ISO 17233: 2017	Anilin: Ej relevant Övriga: 10°c, Inga ytsprickor tillåts
Färghärdighet mot vattenfläckning	SS-EN ISO 15700 EN ISO 105-A02:1993. Bedömning Ingen manuell ytbehandling inför provning	≥ 3 Ingen permanent svällning tillåts

**Kravet är endast tillämpligt om det finns ett slätt ytskikt som kan limmas mot en platta utan att limmet penetrerar ytskiktet. Ytskiktet måste dessutom vara > 15 µm för att kravet skall vara tillämpligt.*

NY VERSION - INNS

1.5.1.1 Konstläder

Denna specifikation lägger fast de krav som en möbelklädsel i konstläder ska uppfylla. Ett alternativ till nedanstående krav är att möbelklädseln uppfyller kraven i SS-EN 15618:2009+A1:2012 Nivå B (med undantag för Vidhäftning där nivå E gäller samt Rivstyrka där nivå C gäller) avseende nedanstående egenskaper.

Egenskap	Provningsmetod	Krav:
Färghärdighet mot gnidning Avfärgning och färgändring	SS-EN ISO 105-X12:2016	- torr ≥4 - våt ≥4
Ljushärdighet	SS-EN ISO 105 B02:2014	≥ 5
Vidhäftning – ytfinish	SS-EN ISO 2411:2017	- longitudinell ≥ 15 N - transversell ≥ 15 N
Dragbrottgräns	SS-EN ISO 1421:2017 (Metod 1)	- longitudinell ≥ 250 N/5cm - transversell ≥ 180 N/5cm
Rivstyrka	ISO 4674-1:2016 (Metod A)	- longitudinell ≥ 20 N - transversell ≥ 20 N *

** Gäller enbart konstläder med vävd baksida.*

NY VERSION FINNS

1.5.2 Textil (inomhusmöbler)

Denna specifikation lägger fast de krav som en textilklädsel ska uppfylla för inomhusbruk.
Kraven gäller ej för sadelgjord och meshmaterial. För konstläder se anpassade krav under 1.5.1.1.

Egenskap	Provningsmetod	Krav: Hemmiljö	Krav: Offentlig miljö Kontorsmiljö
Härdighet mot nötning: - Färgändring - Utseendeförändring (Luggvaror) - Slutpunkt, två trådbrott - Slutpunkt, två kala fläckar (Luggvaror)	SS-EN ISO 12947-2:2017	 3 000 cykler. ≥ 3-4 10 000 cykler. ≥ 4 ≥ 35 000 cykler ≥ 35 000 cykler	 3 000 cykler. ≥ 4 15 000 cykler. ≥ 4 ≥ 40 000 cykler ≥ 40 000 cykler
Härdighet mot noppbildning*	SS-EN ISO 12945-2:2020	5 000 cykler ≥ 3	5 000 cykler≥ 3-4
Ljushärdighet	SS-EN ISO 105-B02:2014	≥ 5	≥5
Sömskridning (varp och väft)	SS-EN ISO 13936-2:2004 Alternativt SS-EN ISO 13936-3:2007	Se sömskridning under punkt 1.5.4	Se sömskridning under punkt 1.5.4
Färghärdighet mot gnidning: - Anfärgning/färgändring, torr - Anfärgning, våt	SS-EN ISO 105–X12:2016	 ≥ 4 ≥ 3-4	 ≥ 4 ≥ 3-4
Färghärdighet mot vattentvätt: (Avser tvättbar klädsel) - Anfärgning, multifiberväv - Färgändring	SS-EN ISO 105-C06:2010	 ≥ 3-4 ≥ 4	 ≥ 4 ≥ 4
Färghärdighet mot kemtvätt: (Avser tvättbar klädsel) - Anfärgning, multifiberväv - Färgändring	SS-EN ISO 105-D01:2010	 ≥ 3-4 ≥ 4	 ≥ 3-4 ≥ 4
Färghärdighet mot vattenfläckning: - Färgändring	SS-EN ISO 105-E16:2007	 ≥ 4	 ≥ 4
Färghärdighet mot svett; sur och alkalisk - Anfärgning, multifiberväv -färgändring	SS-EN ISO 105-E04:2013	 ≥ 4	 ≥ 4
Dimensionsändring - Avser avtagbar och tvättbar klädsel (inkl. vatten- resp. kemtvätt)	EN ISO 5077:2008	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4

För krav utan mätenhet gäller generellt skala 1-5, där 5 är bäst. För ”Färghärdighet mot artificiell ljuspåverkan” gäller dock skala 1-8, där 8 är bäst.
** Textilier med stor andel ull kan ha en initial noppbildning. Därför kan resultat godkännas som uppnås efter 10 000 cykler.*

NY VERSION FINNS

1.5.3 Textil (utomhusmöbler)

Denna specifikation lägger fast de krav som en textilklädsel ska uppfylla för utomhusbruk.
Kraven gäller ej för sadelgjord och meshmaterial. För konstläder se anpassade krav under 1.5.1.1.

Egenskap	Provningsmetod	Krav: Hemmiljö	Krav: Offentlig miljö
Härdighet mot nötning: - Slutpunkt, två trådbrott	SS-EN ISO 12947-2:2017	 15 000 cykler	 30 000 cykler
Härdighet mot noppbildning	SS-EN ISO 12945-2: 2020 5 000 cykler	≥ 3	≥ 3-4
Färghärdighet mot artificiellt ljus-/väderpåverkan	SS-EN ISO 105-B10:2011 metod A, 500 h	≥ 4	≥4
Färghärdighet mot gnidning: - Anfärgning, torr - Anfärgning, våt	SS-EN ISO 105–X12:2016	 ≥ 4 ≥ 3-4	 ≥ 4 ≥ 3-4
Färghärdighet mot vattentvätt: (Avser tvättbar klädsel) - Anfärgning, multifiberväv - Färgändring	SS-EN ISO 105-C06:2010	 ≥ 3-4 ≥ 4	 ≥ 4 ≥ 4
Färghärdighet mot vattenfläckning: - Färgändring	SS-EN ISO 105-E16:2007	 ≥ 4	 ≥ 4
Färghärdighet mot svett; sur och alkalisk - Anfärgning, multifiberväv - Färgändring	SS-EN ISO 105-E04:2013	 ≥ 4 ≥ 4	 ≥ 4 ≥ 4
Dimensionsändring Avser avtagbar och tvättbar klädsel (inkl. vatten- resp. kemtvätt)	SS-EN ISO 5077:2008	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4

Parasoll, solskydd etc.

Egenskap	Provningsmetod	Krav: Hemmiljö	Krav: Offentlig miljö
Färghärdighet mot artificiellt ljus-/väderpåverkan	SS-EN ISO 105-B10:2011 metod A, 500 h	≥ 4	≥4
Färghärdighet mot vattentvätt: (Avser tvättbar klädsel) - Anfärgning, multifiberväv - Färgändring	SS-EN ISO 105-C06:2010	 ≥ 3-4 ≥ 4	 ≥ 4 ≥ 4
Färghärdighet mot vattenfläckning: - Färgändring	SS-EN ISO 105-E16:2007	 ≥ 4	 ≥ 4
Brottstyrka: - varp och väft	SS-EN ISO 13934-1:2013	 ≥ 1 000 N	 ≥ 1 000 N
Rivstyrka: - varp och väft	SS-EN ISO 13937-2	 ≥ 35 N	 ≥ 35 N

NY VERSION FINNS

Dimensionsändring Avser avtagbar och tvättbar klädsel (inkl. vatten- resp. kemtvätt)	SS-EN ISO 5077:2008	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4	Se avsnitt dimensionsändring under punkt 1.5.4

För krav utan mätenhet gäller generellt skala 1-5, där 5 är bäst. För "Färghärdighet mot artificiell ljus-./väderpåverkan" gäller dock skala 1-8, där 8 är bäst.

1.5.4 Begrepp

Sömskridning

Textilleverantören ska ange sömskridning enligt tabell 1.5.2 angivna standarder. Möbelproducenten ansvarar för att beklädning och sömmar anpassas till textilens sömskridning i syfte att erhålla en hållbar klädsel.

Dimensionsändring

På möbler med avtagbar och tvättbar klädsel ska klädselmaterialet/klädseldetaljen kunna sättas tillbaka på ett för möbelns utseende och funktion korrekt sätt. Möbelproducenten ansvarar för att detta krav uppfylls. Textilleverantören ska ange dimensionsändring i samband med tvätt enligt ovan angivna standarder i tabell 1.5.2 och 1.5.3.

Märkning

Avtagbar och tvättbar klädsel ska märkas med tvättråd.

Brand

Textilen ska uppfylla krav enligt den fastställda standarden SS-EN 1021-1:2014*. Möbler – Bedömning av antändlighet hos stoppade möbler – Del 1: Tändkälla: Glödande cigarett. Standarden gäller för samtliga användarmiljöer med undantag för skärmväggar (inomhus) och utomhusmöbler som uteslutande är avsedda för användning utomhus.

Undantag

Textila klädselmaterial för skärmväggar och ljudabsorbenter omfattas enbart av krav på ljushärdighet enligt 1.5.2. Sadelgjord och meshmaterial omfattas inte av kraven för brand under avsnitt 1.4 eller klädsel under avsnitt 1.5.

Provuttagning klädselmaterial

Vid uttagning av prover ur en kollektion av klädselmaterial för testning enligt standarderna i tabell 1.5.1, 1.5.2 och 1.5.3 så ska ett representativt urval göras som till sin omfattning kan variera beroende på kollektionens variation i färger och mönster. Alla varianter av tyget behöver inte provas och urvalet görs lämpligen i samråd med det provningslaboratorium som ska utföra provningen. Principen för provuttaget är att testresultaten ska vara representativt för hela kollektionen varför några olika kulörer från ljusa till mörka bör testas samt olika mönster om dessa varierar. Ett provuttag kan vanligen bestå av 3 – 8 varianter av kollektionen beroende på dess variation.

Provuttagning ytors motståndskraft för hårda ytor

Vid uttagning av prover avseende krav på ytors motståndskraft för hårda ytor (lackerade, folie- respektive laminatbelagda) för testning enligt standarderna i tabell 1.3.1 och 1.3.2 ska ett representativt urval göras som till sin omfattning kan variera beroende på variation av yta. Alla varianter av ytor behöver inte provas och urvalet görs lämpligen i samråd med det provningslaboratorium som ska utföra provningen. Principen för provuttaget är att testresultaten ska vara representativt för hela omfattningen av varianter varför några olika ytor bör testas samt olika underlag om dessa varierar. proverna bör omfatta både ljusa och mörka kulörer, samt olika glans om så är tillämpligt. Ett provuttag kan vanligen bestå av 3 – 8 varianter av ytor beroende på dess variation.

Dokumentation

Möbelproducenten ska kunna visa upp dokumentation/provningsintyg som styrker att de klädselmaterial som ingår i en möbels Möbelfaktamärkning uppfyller kraven. Dokumentationen/provningsintyget ska vara utfärdat av ett oberoende provningslaboratorium eller företagslaboratorium med den kompetens som krävs, alternativt intyg från underleverantör.

Dokumentationen ska avse den klädsel som vid varje tillfälle produceras/levereras. Sker en förändring av klädselprodukten som påverkar dess funktion och egenskaper, ska nya tester enligt ovan genomföras.

NY VERSION FINNS

1.6 Akustik

Krav gällande redovisning av en möbels akustiska prestanda ställs enligt nedan angivna standarder. Produkter som är deklarerade i **Acoustic Facts** uppfyller kraven som anges i specifikationen. Redovisade akustiska prestanda enligt denna specifikation kan användas för att beräkna och dimensionera ett rums akustiska prestanda.

I ”Guide för ljudabsorbenter” på www.mobelfakta.se finns rekommenderade minimivärden för ljudabsorberande förmåga. Upphandlare som Kammarkollegiet använder dessa rekommenderade nivåer som kravnivåer vid upphandling.

Specifikationen är ett krav för ljudabsorbenter avseende redovisning av ekvivalent ljudabsorberande area men är ***valfri att använda för övriga möbelkategorier***.

En möbel som används som en ljudabsorberande enhet kan mätas i enlighet med den internationella standarden:	
SS-EN ISO 354:2003	Byggakustik - Mätning av ljudabsorption i efterklangsrum.
Enstaka objekt utvärderas avseende ekvivalent ljudabsorberande area i enlighet med den svenska standarden:	
SS-ISO 20189:2019	Acoustics -- Screens, furniture and single objects intended for interior use -- Rating of sound absorption and sound reduction of elements based on laboratory measurements
Större ytor (>10 m2) sammansatt av flera objekt utvärderas enligt den svenska och internationella standarden:	
SS-EN ISO 11654:1997	Byggakustik - Ljudabsorbenter - Värdering av mätresultat och klassindelning
En möbel som används som en avskärmande enhet kan mätas (valfritt) i enlighet med den fastställda svenska och internationella standarden och utvärderas avseende skärmdämpning enligt den svenska standarden:	
SS-ISO 10053: 2003	Byggakustik - Ljudisolering - Laboratoriemätning av skärmdämpning hos kontorsskärmar
SS-ISO 20189:2019	Acoustics -- Screens, furniture and single objects intended for interior use -- Rating of sound absorption and sound reduction of elements based on laboratory measurements

Ekvivalent ljudabsorberande area

Den ekvivalenta ljudabsorberande arean [m^2 Sabine] skall när den redovisas presenteras i form av ett diagram enligt ISO 20189: 2019alternativt SS-EN-ISO 11654:1997. Detta är ett krav för möbelkategorin ljudabsorbenter. Komplett dokumentation på genomförda mätningar och beräkningar enligt standarderna ovan skall finnas tillgängliga.

Skärmdämpning

För en möbel som används som en avskärmande enhet kan skärmdämpningen Δ Ls [dB] redovisas i form av ett diagram enligt ISO 20189: 2019. Komplett dokumentation på genomförda mätningar och beräkningar enligt standarderna ovan skall finnas tillgängliga när skärmdämpningen redovisas.

1.7 Glas

Glas i möbler skall uppfylla kraven i respektive standard för aktuell möbelkategori och användarmiljö enligt nedan angiven standard. Alternativt används säkerhetsglas*.

SS-EN 14072:2003	Möbler – Glas i möbler – Provningsmetoder.

** Glas uppfyller kraven för säkerhetsglas när:*
- CE-märkt enligt SS-EN 12150-2:2004 alternativt,
- glaset uppfyller fragmentationsprovningen enl. SS-EN 12150-1:2015, § 8, eller
- glaset går sönder på ett sådant sätt som beskrivs i SS-EN 12600:2003 enl. typ B eller typ C.

NY VERSION FINNS

2 MILJÖ

2.1 Obligatoriska materialkrav

Undantag från ”Obligatoriska materialkrav”: Små enkla komponenter som kardborreband, blixtlås, tygstroppar, möbeltassar och liknande som inte är tillverkade av PVC, omfattas inte av de obligatoriska materialkraven.

Möbelproducenten ska kunna uppvisa en samlad dokumentation som styrker att kriterierna i Möbelfaktas materialkrav nedan följs. Det finns mallar för underleverantörsintyg att ladda ner på www.mobelfakta.se som kan användas som verifikat på att kravet är uppfyllt.

2.1.1 SVHC/ECHA:s kandidatförteckning

Inga kemiska ämnen upptagna på ECHA:s kandidatförteckning över SVHC-ämnen får förekomma i halter över 0.1 vikt%, se https://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table

Med 0,1 vikt% avses de kemiska produkter och varor som ingår eller används vid tillverkning av möbeln/produkten (dvs varje individuell del av en vara), ej 0,1% av en sammansatt möbel, se **https://www.kemi.se/lagar-och-regler/reach-forordningen/reach-och-varor**

2.1.2 Trä och träbaserade material

2.1.2.1 Träråvarans ursprung

Rutiner ska finnas som säkerställer att trä eller träbaserade material är spårbart och kommer från legala och acceptabla källor. Med acceptabla källor menas:

1. Har legal ägande/nyttjanderätt.
2. Följer nationellt och lokalt gällande lagar och bestämmelser beträffande brukande, miljö, arbete och välfärd, hälsa och säkerhet, samt andra parters nyttjanderätt.
3. Betalar relevanta skatter och avgifter som är kopplade till brukandet.
4. Följer CITES bestämmelser *(gäller enbart vissa trädarter, se CITES hemsida).*

2.1.2.2 Formaldehyd i träbaserade plana skivor

MDF- och HDF-skivor som innehåller formaldehydbaserade tillsatser får inte emittera mer formaldehyd än motsvarande 65%* av det gränsvärde som gör att det kan klassificeras som E1 enligt EN 13986 eller likvärdigt****.
Övriga träbaserade plana skivor** (spånskivor, träfiberskivor), OSB-skivor, plywood och skivor av massivt trä*** som innehåller formaldehydbaserade tillsatser får inte emittera mer formaldehyd än motsvarande 50%* av E1 enligt EN 13986 eller likvärdigt****

**Krav motsvarande E1 ligger kvar under en övergångsperiod fram till 2024-01-01*

*** Kravet gäller inte formpressade detaljer.*

**** För vissa typer av skivor (t.ex. limfog) kan hänvisning ske till SDS för det lim som använts vid tillverkning av skivan.*

***** Mätmetoder kan utgöras av t.ex. provning enligt kammarmetod (EN 717-1), gasanalysmetod (EN 717-2) eller perforatormetod (EN 120).*

NY VERSION FINNS

2.1.3 Textil och skinn/läder

2.1.3.1 Certifieringar

Om aktuellt intyg från EU Ecolabel 2014/350/EU för ingående textilier finns, anses kraven vara uppfyllda för de ingående textilier intyget gäller.

Om aktuellt intyg från Oeko-Tex standard 100 produktklass (I, II) för ingående textilier, skinn och/eller läder finns, anses kraven vara uppfyllda för de ingående textilier/skinn/läder som intyget gäller.

Om aktuellt intyg från Svanen (Nordic Ecolabelling of textiles, hides/skins and leather ver. 4 eller senare) för ingående textilier, skinn och/eller läder finns, anses kraven vara uppfyllda för de ingående textilier/skinn/läder som intyget gäller.

Om aktuellt intyg från GOTS version 5/2017 eller senare för ingående textilier, skinn och/eller läder finns, anses kraven vara uppfyllda för de ingående textilier/skinn/läder som intyget gäller.

Om aktuellt intyg från Bra Miljövals kriterier för textil (kategori fiber och beredning) version 2012 eller senare för ingående textilier, skinn och/eller läder finns, anses kraven vara uppfyllda för de ingående textilier/skinn/läder som intyget gäller.

2.1.3.2 Flamskyddsmedel i textil/skinn/läder

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation för ingående textil/skinn/läder ska finnas som styrker att nedan flamskyddsmedel inte aktivt tillsatts eller att dess halt max uppgår till 0,1 vikt% uppmätt värde per textil/skinn/läder.

Polybromerade bifenyler (PBBs)	CAS-nr: 59536-65-1
Oktabromdifenyleter (oktaBDE)	CAS-nr: 32536-52-0
Tris (2,3-dibrompropyl) fosfat (TBPP)	CAS-nr: 126-72-7
Tris (1-aziridinyl)fosfin oxid (TEPA)	CAS-nr: 545-55-1
Tris (2 kloretyl) fosfat (TCEP)	CAS-nr: 115-96-8
Tris(1,3-dichloroisopropyl) fosfat (TDCPP)	CAS-nr: 13674-87-8

2.1.3.3 Mjukgörare/ftalater och tillsatser i textil/skinn/läder

Kravet har utgått under 2.1.3 Textil/skinn/läder och finns nu enbart under 2.1.4 Plast och gummi

2.1.3.4 Formaldehyd i textil/skinn/läder

Aktuellt intyg, säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation ska finnas som styrker att halten formaldehyd i ingående textil/skinn/läder inte överstiger 75 ppm. För produkter som är särskilt utformade för spädbarn och barn under 3 år ska halten inte överstiga 20 ppm (mg/kg).

NY VERSION FINNS

2.1.3.5 Vatten- smuts- och fettavvisning textil/skinn/läder/konstläder

Kravet har utgått.

2.1.3.6 Färgämnen och pigment textil/skinn/läder

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation för ingående textil/skinn/läder eller liknande ska finnas som styrker att nedanstående färgämnen inte aktivt tillsatts eller att dess halt max uppgår till 50 mg/kg för varje enskilt färgämne.

Dispersionsfärgämnen	
C.I. Disperse Blue 3	CAS-nr: 2475-46-9
C.I. Disperse Blue 7	CAS-nr: 3179-90-6
C.I. Disperse Blue 26	CAS-nr: 3860-63-7
C.I. Disperse Blue 35	CAS-nr: 12222-75-2
C.I. Disperse Blue 102	CAS-nr: 12222-97-8
C.I. Disperse Blue 106	CAS-nr: 12223-01-7
C.I. Disperse Blue 124	CAS-nr: 61951-51-7
C.I. Disperse Brown 1	CAS-nr: 23355-64-8
C.I. Disperse Orange 1	CAS-nr: 2581-69-3
C.I. Disperse Orange 37/76	CAS-nr: 13301-61-6
C.I. Disperse Red 1	CAS-nr: 2872-52-8
C.I. Disperse Red 11	CAS-nr: 2872-48-2
C.I. Disperse Red 17	CAS-nr: 3179-89-3
C.I. Disperse Yellow 1	CAS-nr: 119-15-3
C.I. Disperse Yellow 9	CAS-nr: 6373-73-5
C.I. Disperse Yellow 39	CAS-nr: 12236-29-2
C.I. Disperse Yellow 49	CAS-nr: 54824-37-2
C.I. Disperse Blue 1	CAS-nr: 2475-45-8
C.I. Disperse Orange 11	CAS-nr: 82-28-0
C.I. Disperse Orange 149	CAS-nr: 85136-74-9
C.I. Disperse Orange 3	CAS-nr: 730-40-5
C.I. Disperse Yellow 3	CAS-nr: 2832-40-8
C.I. Disperse Yellow 23	CAS-nr: 6250-23-3
Navy Blue	CAS-nr: 118685-33-9
Syrafärgämnen	
Sodium bis[2-(3-chlorophenyl)-2,4-dihydro-4-[[2-hydroxy-5-mesylphenyl]azo]-5-methyl-3H-pyrazol-3-onato(2-)]chromate(1-)	CAS-nr: 51147-75-2
Disodium,chromium(3+),3-[(3-methyl-5-oxido-1-phenylpyrazol-4-yl)diazenyl]-4-oxidobenzenesulfonate,1-[(2-oxido-5-phenyldiazenylphenyl)diazenyl]naphthalen-2-olate	CAS-nr: 52587-68-5
[3-hydroxy-4-[(2-hydroxy-1-naphthyl)azo]-7-nitronaphthalene-1-sulphonato(3-)]chromium	CAS-nr: 70236-49-6
Sodium bis[methyl [7-hydroxy-8-[[2-hydroxy-5-mesylphenyl]azo]-1-naphthyl]carbamato(2-)]chromate(1-)	CAS-nr: 71839-85-5

NY VERSION FINNS

Cuprate(2-), [μ-[[3,3'-[methylenebis[(4,6-dihydroxy-3,1-phenylene)azo]]bis[4-hydroxy-5-nitrobenzenesulfonato]](6-)]]di-, sodium	CAS-nr: 85186-15-8
Disodium hydrogen bis[3-hydroxy-4-[(2-hydroxyphenyl)azo]-7-nitronaphthalene-1-sulphonato(3-)]chromate(3-)	CAS-nr: 102506-12-7
C.I Acid Yellow 220	CAS-nr: 70851-34-2
C.I. Acid Red 26	CAS-nr: 3761-53-3
Basiska (katjoniska) färgämnen	
C.I. Basic Red 9	CAS-nr: 569-61-9
C.I. Basic Blue 26	CAS-nr: 2580-56-5
C.I. Basic Violet 3	CAS-nr: 548-62-9
C.I. Basic Green 4 (oxalate)	CAS-nr: 2437-29-8
C.I. Basic Green 4 (chloride)	CAS-nr: 569-64-2
Mordant (betningsmedel)	
Sodium dichromate	CAS-nr: 10588-01-9
Reaktivfärgämnen	
Hydrogen tetrasodium bis[5-[(4-amino-6-chloro-1,3,5-triazin-2-yl)amino]-4-hydroxy-3-[(2-hydroxy-5-nitrophenyl)azo]naphthalene-2,7-disulphonato(4-)]cobaltate(5-)	CAS-nr: 70776-55-5
Trisodium bis[3-[(4,5-dihydro-3-methyl-5-oxo-1-phenyl-1H-pyrazol-4-yl)azo]-2-hydroxy-5-nitrobenzenesulphonato(3-)]cobaltate(3-)	CAS-nr: 84204-70-6
Cobaltate(3-), bis[6-amino-5-[(2-hydroxy-3,5-dinitrophenyl)azo]-1-naphthalenesulfonato(3-)]-, sodium	CAS-nr: 85049-76-9
C.I. Reactive Blue 220	CAS-nr: 90341-71-2
Cuprate(4-), [2-[[[[2-hydroxy-3-sulfo-5-[[2-(sulfooxy)ethyl]sulfonyl]phenyl]azo]phenylmethyl]azo]-5-sulfobenzoato(6-)]-, sodium	CAS-nr: 90341-72-3
Direktfärgämnen	
C.I. Direct Black 38	CAS-nr: 1937-37-7
C.I. Direct Red 28	CAS-nr: 573-58-0
C.I. Direct Blue 6	CAS-nr: 2602-46-2
C.I. Direct Blue 15	CAS-nr: 2429-74-5
Pigment	
Cadmium sulphide	CAS-nr: 1306-23-6
Lead orange	CAS-nr: 1314-41-6
Sodium chromate	CAS-nr: 7775-11-3
Potassium dichromate	CAS-nr: 7778-50-9
Lead (II) acetate basic	CAS-nr: 51404-69-4
Chromium, [3-hydroxy-4-[(2-hydroxy-1-naphthalenyl)azo]-7-nitro-1-naphthalenesulfona	CAS-nr: 70236-49-6
Sodium [3-hydroxy-4-[(1-hydroxy-8-sulpho-2-naphthyl)azo]naphthalene-1-sulphonato(4-)]chromate(1-)	CAS-nr: 70942-15-3
C.I. Pigment Red 104	CAS-nr: 12656-85-8
C.I. Pigment Yellow 34	CAS-nr: 1344-37-2

NY VERSION FINNS

2.1.3.7 Garvning av skinn/läder

Dokumentation ska finnas som styrker att ingående skinn/läder inte är garvat eller på annat sätt behandlat med krom VI, arsenik, kadmium eller bly, enligt nedan.

Krom VI	CAS-nr: 18540-29-9	*Medelkoncentration högst 3 ppm (Testrapport med analys enligt: CEN/TS 14495 eller motsvarande)*

Arsenik	CAS-nr: 7440-38-2	*Ingen restkoncentration (detektionsgräns 1,0 ppm, Testrapport med analys enligt: CEN TC 309 WI 065 - 4.3 eller motsvarande)*
Kadmium	CAS-nr: 7440-43-9	*Ingen restkoncentration (detektionsgräns 10 ppm, Testrapport med analys enligt: CEN TC 309 WI 065 - 4.3 eller motsvarande)*
Bly	CAS-nr: 7439-92-1	*Ingen restkoncentration (detektionsgräns 10 ppm, Testrapport med analys enligt: CEN TC 309 WI 065 - 4.3 eller motsvarande)*

2.1.3.8 Biocidbehandling

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation som styrker att ingående textilier inte är biocidbehandlade*. Till exempel teknisk dokumentation visar att textilen inte är märkt eller omfattas av krav på information om biocidbehandling enligt förordning (EU) 528/2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter eller intyg från underleverantör att biocid inte tillsatts.

**Definition enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 528/2012 av den 22 maj 2012 om tillhandahållande på marknaden och användning av biocidprodukter.*

Biocidfunktion innefattar exempelvis luktfri, antibakteriell och antimikrobiell.

NY VERSION FINNS

2.1.4 Plast och gummi

Detta avsnitt inkluderar plastdelar, gummidelar, stoppningsmaterial som innehåller plast (t ex cellplast eller polyuretanskum), vävplast, konstläder och plastbeläggning på textil, skinn och läder.

Vävplast/konstläder märkt med Oeko-Tex 100 produktklass I, II uppfyller samtliga krav med undantag för 2.1.4.3 som måste verifieras separat.

2.1.4.1 Flamskyddsmedel i plast/gummi

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation för ingående plast/gummi ska finnas som styrker att nedan flamskyddsmedel inte aktivt tillsatts eller att dess halt max uppgår till 0,1 vikt% uppmätt värde per plast/gummi. Detta krav gäller inte ingående elektronik (t.ex. elmotorer och elkablar). Små plastdelar < 100 g (t ex skruvar, stift och fästanordningar) omfattas inte av kravet.

Polybromerade bifenyler (PBBs)	CAS-nr: 59536-65-1
Oktabromdifenyleter (oktaBDE)	CAS-nr: 32536-52-0
Tris (2,3-dibrompropyl) fosfat (TBPP)	CAS-nr: 126-72-7
Tris (1-aziridinyl)fosfin oxid (TEPA)	CAS-nr: 545-55-1
Tris (2 kloretyl) fosfat (TCEP)	CAS-nr: 115-96-8
Tris(1,3-dichloroisopropyl) fosfat (TDCPP)	CAS-nr: 13674-87-8

2.1.4.2 Mjukgörare/ftalater i plast/gummi

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation för ingående plast/gummi ska finnas som styrker att ftalater/mjukgörare med **faroangivelse H340, H350, H360** inte aktivt tillsatts eller att uppmätt värde max uppgår till 0,1 vikt% per substans och detalj.

För skolmiljö gäller att dokumentation för ingående plast/gummi ska finnas som styrker att ftalater/mjukgörare nedan inte aktivt tillsatts eller att uppmätt värde max uppgår till 0,1 vikt% per substans och detalj. Små plastdelar < 100 g (t ex skruvar, stift och fästanordningar) omfattas inte av kravet.

- DNOP (CAS-nr: 117-84-0)
- DIDP (CAS-nr: 68515-49-1)
- DINP (CAS-nr: 68515-48-0)

2.1.4.3 PVC

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation ska finnas som styrker att ingående plastdetaljer, inklusive vävplast/konstläder, inte innehåller PVC. Detta krav gäller inte för elektriska komponenter (t.ex. elkablar), sjukhusväv/urinväv eller vävplast/konstläder på möbler avsedda för vårdmiljö där regelbunden spritning krävs. Små plastdelar <100 g (t ex skruvar, stift och fästanordningar) omfattas inte av kravet.

2.1.4.4 Pigment i plast/gummi

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation för ingående plast/gummi ska finnas som styrker att pigment eller tillsatser baserade på arsenik, bly, kadmium, tenn, krom VI eller kvicksilver inte aktivt tillsatts eller att dess halt max uppgår till 0,01 vikt% uppmätt värde per detalj. Små plastdelar <100 g (t ex skruvar, stift och fästanordningar) omfattas inte av kravet.

NY VERSION FINNS

2.1.4.5 Kortkedjiga klorparaffiner (SCCP) i plast/gummi

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation ska finnas som styrker att ingående plast/gummi, inklusive vävplast/konstläder inte har aktiv tillsats av, eller innehåller kortkedjiga klorparaffiner (SCCP). Uppmätt värde per detalj får inte överskrida 0,01 vikt%. Små plastdelar <100 g (t ex skruvar, stift och fästanordningar) omfattas inte av kravet.

2.1.5 Stoppningsmaterial

2.1.5.1 Flamskyddsmedel i stoppningsmaterial

Kravet har utgått och stoppningsmaterial ingår i kapitel 2.1.4 plast och gummi

2.1.5.2 Mjukgörare/ftalater i stoppningsmaterial

Kravet har utgått och stoppningsmaterial ingår i kapitel 2.1.4 plast och gummi

NY VERSION FINNS

2.1.6 Ytbehandling av trä, plast & metall

Undantag från kraven på ytbehandling: Små detaljer som häftklammer, skruv, spik, gångjärn eller beslag som sammanlagt motsvarar <5 vikt% av möbelns totala vikt.

Rekommendation för vårdmiljö: *för vissa miljöer inom vård kan det i vissa undantagsfall föreligga krav på regelbunden desinficering med sprit. Upphandlare kan när så är påkallat själva ange att de accepterar avsteg från Möbelfaktas miljökrav på ytbehandling för möbler avsedda för vårdmiljö eftersom upprepad spritning kan innebära stor påfrestning på ytan. Förslagsvis kan upphandlare tydliggöra vad man önskar genom följande formulering: ”Ytan ska klara daglig avtorkning med desinfektionsmedel - företrädesvis sprittvätt med t.ex. 50%-ig isopropanol eller 70%-ig sprit”. Upphandlaren kan ange att undantag accepteras för t.ex. för lösningsmedelsburna PUR-lacker och klassningarna H400, H410, H411, H412 och H413 tillåts. Man kan även göra undantag för H334.* ***OBSERVERA att detta INTE är ett generellt undantag i Möbelfakta för vårdmiljö utan enbart en rekommendation till enskilda upphandlare/beställare för vårdmiljö som vill kunna desinficera möbler regelbundet med sprit****.*

2.1.6.1 Ytbehandling – faroangivelser

Möbler/produkter ska inte vara ytbehandlade med produkter eller blandningar klassificerade enligt någon eller några av nedan faroangivelser. Säkerhetsdatablad (SDS enligt REACH-förordningen nr 1907/2006 och CLP-förordningen nr 1272/2008 inklusive ändringar) ska finnas tillgänglig för **samtliga nyttjade ytbehandlingsprodukter**.

För ytbehandling med krom III i kombination med nickel och/eller zink se avsnitt 2.1.6.4 Ytbehandling – förkromning.

Faroklass	**Faroangivelse enligt förordning 1272/2008 inklusive ändringar**
Akut toxicitet	H300, H301, H310, H311, H330, H331
Organtoxisk	H370, H371, H372
Cancerframkallande	H350, H351
Mutagen	H340, H341
Reproduktionstoxisk	H360, H361, H362
Allergiframkallande	H334
Miljöfarligt	H400, H410, H411, H412, H413
	Om det av tekniska skäl krävs användning av ytbehandlingsprodukter märkt som miljöfarliga (H400, H410, H411, H412, H413) kan det accepteras om tillförd mängd miljöfarliga ämnen <14g/per m² yta.
Farligt för ozonskiktet	H420

NY VERSION FINNS

2.1.6.2 Ytbehandling – aromatiska lösningsmedel

Innehållet av aromatiska* lösningsmedel/kolväten i ytbehandlingsprodukter/beredningar får max uppgå till 1,0 vikt%. Säkerhetsdatablad (SDS enligt REACH förordning 1907/2006 och CLP-förordning nr 1272/2008) ska finnas tillgänglig för **samtliga nyttjade ytbehandlingsprodukter**.

** Exempel på aromatiska lösningsmedel: toluen, xylen och liknande.*

2.1.6.3 Ytbehandling – VOC (flyktiga organiska lösningsmedel)

Ytbehandling med beredningar som innehåller VOC (ångtryck över 0,01 kPa*) accepteras om mängd påförd VOC-komponent max uppgår till motsvarande:

- 35 g/m^2 för hemmiljö.
- 60 g/m^2 för kontor/offentlig/utemiljö.

Dokumentation från leverantör av ytbehandlingsprodukt ska finnas som anger halt VOC. Möbelproducenten ska kunna redovisa hur mängden påförd VOC har beräknats.
Undantag från dessa krav får göras om den totala mängden tillförd VOC understiger 5 vikt% räknat på total mängd applicerad ytbehandlingsprodukt ELLER om mängden tillförd VOC max uppgår till ovan gränsvärden.

** Definitionen "*ångtryck över 0,01 kPa*" gäller enligt direktiv 2010/75/EU (Industriutsläppsdirektivet).*

2.1.6.4 Ytbehandling – förkromning

Aktuellt säkerhetsdatablad, miljövarudeklaration, produktfakta, intyg från underleverantör eller annan dokumentation ska finnas som styrker att ingående komponenter inte har aktiv tillsats av eller har passivering av metallytor med krom III eller VI.

I undantagsfall kan ytbehandling av metaller med krom III i kombination med nickel och/eller zink accepteras för komponenter (t.ex. underreden, ben) på stapelbara möbler, fällbara möbler eller möbler som kan utsättas för kraftigt slitage. Undantaget avser framförallt offentlig miljö och komponenter som ej är i regelmässig kontakt med hud.

2.1.7 Metall

2.1.7.1 Metall – hudkontakt

Metall som regelbundet kommer i direkt kontakt med hud (t.ex. armstöd) får inte utgöras av legeringar innehållande nickel, krom III eller krom VI.

2.1.8 Lim

2.1.8.1 Lim

Lim som används vid tillverkning av möbler eller komponenter till möbler får innehålla max 10 vikt% VOC (ångtryck över 0,01 kPa*) och max 0,2 vikt% fri formaldehyd. Kravet gäller det rena limmet utan härdare. Aktuellt säkerhetsdatablad, intyg från leverantör eller motsvarande ska finnas tillgängligt för ingående limmer.

Kravet fri formaldehyd gäller inte lim/bindemedel som används för tillverkning av träbaserade plana skivor som spånskivor, träfiberskivor (inklusive MDF- och HDF-skivor), OSB-skivor, plywood och skivor av massivt trä under förutsättning att kravet på emission är uppfyllt enligt avsnitt 2.1.2.2 Formaldehyd i träbaserade plana skivor.

** Definitionen "*ångtryck över 0,01 kPa*" gäller enligt direktiv 2010/75/EU (Industriutsläppsdirektivet).*

NY VERSION FINNS

2.2 Obligatoriska produktkrav

2.2.1 Återvinning: Märkning av plastdetaljer

Producenten ska garantera att plastdelar >100 gram är permanent märkta enligt ”Generisk identifiering och märkning av plastprodukter” (SS-EN ISO 11469:2016) och ”Plast – symboler och förkortningar” SS-EN-ISO 1043:2011 /Amd 1:2016 (del 1–4). Undantagna är plastdelar där det kan visas att det är tekniskt omöjligt att märka, t.ex. på grund av utrymmesskäl eller produktionsmetod, t.ex. strängsprutade detaljer.

2.2.2 Spårbarhet: Märkning

Producenten ska garantera att produkten är märkt så att producent och/eller den part som tillgängliggjort produkten på marknaden kan identifieras. Producenten ska även garantera att produkten är märkt så att produktproduktionstid/datum kan härledas.

2.2.3 Reservdelar och garanti

Producenten ska garantera att reservdelar tillhandahålls under minst fem år efter märkt produktionstid/datum.
Med reservdelar avses funktionsrelaterade komponenter som vid skada eller annat fel gör produkten helt eller delvis obrukbar, t.ex. gångjärn, gasfjädrar, elektriska manöversystem och lådsystem.

En garanti på minst fem år ska lämnas. Med garanti menas ett avtal mellan köpare och säljare som handlar om rätten till reklamation och där säljaren/ tillverkaren i första hand måste erbjuda att reparera eller byta ut delar som är skadade eller inte fungerar korrekt, vid avsedd användning. Garantin ska gälla från leveransdatumet och kommuniceras till kunden. Garantin ska ingå i produktens pris.

2.2.4 Produktinformation

Tydlig och ändamålsenlig produktinformation, som inkluderar instruktioner för montering, demontering och reparation, ska finnas tillgänglig, till exempel skickas med möbeln i fysiskt format eller finnas tillgänglig för nedladdning på webben.

Monteringsanvisning kan utelämnas vid enklare montering som t.ex. ben, knoppar och handtag.
Bruksanvisning ska lämnas när produkten är multifunktionell eller har olika inställbara funktioner.
Skötselanvisning ska redovisas för produktens olika ytmaterial, inklusive möbelklädslar.
Reparationsanvisning ska på begäran lämnas för att visa vilka delar som kan bytas ut och vilka verktyg som behövs för detta.

2.2.5 Förpackningar

För möbler/produkter avsedda för den svenska marknaden ska producenten kunna påvisa att *Förordning (2018:1462) om producentansvar* för förpackningar följs, antingen via anslutningsbevis till FTI-register, eller, om det inte finns, genom att producenten garanterar att kravet gällande producentansvar uppfylls med hjälp av egna rutiner.

** Om producenten inte använder förpackningsmaterial utan istället använder t.ex. filtar eller dylikt som återanvänds så är kravet inte tillämpbart.*

NY VERSION FINNS

3 ANSVARSFULLA LEVERANSKEDJOR MED AVSEENDE PÅ SOCIALT, MILJÖMÄSSIGT OCH ETISKT ANSVARSTAGANDE

Möbelfaktas kravspecifikation, del 3, baseras på FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct.

Kraven är uppdelade i två kapitel. Kapitel ett (3.1) omfattar specifika krav inom områdena: mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption. Kapitel två (3.2) innehåller krav på företagets arbete för att systematiskt identifiera och hantera risker för avvikelser från kraven angivna i del ett (3.1).

Kraven gäller hela leveranskedjan. Med leveranskedja avses både företagets egen verksamhet och leverantörskedja. Med leverantörskedja avses företagets leverantörer och underleverantörer som är direkt kopplade till utvinning av råvaror och produktion av märkta produkter

Vid tidpunkten för formulering av Möbelfaktas krav (del 3) i aktuell version, har det säkerställts att dessa i sin helhet är harmoniserade med Upphandlingsmyndighetens krav om hållbara leveranskedjor på avancerad nivå samt Nationella kansliet för hållbar upphandling, se vidare i Appendix.

Rutinkravens tillhörande vägledningsavsnitt är dels hämtade ur och baserade på FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt Nationella kansliet för Hållbar Upphandlings dokument ”Hållbara leveranskedjor - Vägledning kontraktsvillkor”.

3.1 Krav inom mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption

Kraven i kapitel ett är konkretiserade inom fyra områden där det för respektive område anges vad företaget som minst måste efterleva inom den egna verksamheten och i leveranskedjan.

Som företag måste nationell och lokal lagstiftning i de länder där verksamhet bedrivs uppfyllas. I de fall då internationella bestämmelser föreskriver ett starkare skydd för den enskilde än nationell lagstiftning ska företaget vidta skäliga åtgärder för att följa de internationella bestämmelserna.

Revision kan komma att utföras hos företaget såväl som hos dess leverantörer och underleverantörer. Full transparens förväntas från företaget avseende hur kraven efterlevs. I händelse av att ett företag eller dess leverantör bryter mot kraven ska korrigerande åtgärder vidtas. En korrigerande åtgärd innebär att ett företag säkerställer att det egna företaget, eller leverantören, så skyndsamt som möjligt åtgärdar avvikelsen.

3.1.1 Mänskliga rättigheter

Med mänskliga rättigheter avses efterlevnad av FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (1948)* samt Internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och Internationella konventionen om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

- Företaget ska stödja och respektera mänskliga rättigheter och har ett ansvar för att respektera och främja de mänskliga rättigheterna både inom den egna verksamheten och i leverantörskedjan,
- Företaget ska försäkra sig om att den inte medverkar, direkt eller indirekt, till kränkningar av mänskliga rättigheter. Detta inkluderar även då företaget underlåter att ställa frågor om kränkningar av de mänskliga rättigheterna eller drar nytta av kränkningar som begås av någon annan.

3.1.2 Arbetsrätt

Med arbetsrätt avses efterlevnad av Internationella arbetsorganisationens (ILO) åtta kärnkonventioner om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet*, FN:s barnkonvention, artikel 32*, den arbetsrättslagstiftning, inklusive

NY VERSION FINNS

bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och socialförsäkringsskydd som gäller i landet där arbetet utförs* samt det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där arbete utförs*.

Ingen förekomst av barnarbete (ILO 138 och 182*, FN:s barnkonvention artikel 32*)

- Ingen person får anställas under åldern för obligatorisk skolgång eller vara under 15 år eller yngre än minimiåldern för arbete, om denna ålder överstiger 15 år.
- Barn mellan 15 och 18 år får inte anställas för riskfyllt arbete eller arbete som strider mot individens personliga utveckling (fysisk, psykisk, mental, andlig, moralisk eller social utveckling). Barn mellan 15 och 18 år får endast anställas under förutsättning att de uppnått laglig ålder för att arbeta samt har fullgjort nationell skolplikt. Det ska finnas en policy för vilka typer av uppgifter en person mellan 15 och 18 år får utföra.
- Om barnarbete upptäcks ska företaget agera utifrån barnets bästa samt hitta lämpliga lösningar i samråd med barnet och barnets familj.

Ingen förekomst av tvångsarbete (ILO 29* och 105*)

Tvångsarbete, inklusive slavarbete, kontraktsarbete eller ofrivilligt fängelsearbete får inte förekomma och allt arbete ska vara frivilligt utan hot om straff eller liknande.

- Arbetstagaren ska ha rätt att sluta sitt arbete efter en rimlig uppsägningstid.
- Företaget får inte omhänderta id-handlingar i original.

Ingen förekomst av diskriminering och trakasserier (ILO 100* och 111*)

- Diskriminering på grundval av etnisk tillhörighet, kön, civilstånd, graviditet, religion, socialt eller etniskt ursprung, nationalitet, funktionsvariation, politiska åsikter, fackligt engagemang, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, hälsotillstånd eller sexuell orientering eller annat karaktärsdrag som skyddas av tillämplig lagstiftning får inte förekomma. Med diskriminering avses åtskillnad av arbetstagare som inte grundar sig på meriter eller kvaliteter, utan innebär särbehandling på osakliga grunder.
- Företaget ska verka för mångfald och lika möjligheter i verksamheten.
- Det får inte förekomma trakasserier i verksamheten. Med trakasserier avses när arbetstagare utsätts för hård eller omänsklig behandling, däribland sexuella trakasserier eller någon form av psykisk eller fysisk bestraffning.

Föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar (ILO 87* och 98*)

- Företaget ska erkänna och respektera arbetstagares (och arbetsgivarens) rätt att organisera sig, ansluta sig till organisationer de själva önskar delta i, samt rätten att förhandla kollektivt. Med kollektiva förhandlingar avses formaliserade och/eller icke formaliserade samarbeten för att främja och försvara egna intressen i arbetslivet och i förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare. I länder där föreningsfriheten är begränsad eller under utveckling, ska leverantören medverka till att anställda får möta företagsledningen för att diskutera löne- och arbetsvillkor utan negativa konsekvenser.

Anställningsvillkor, löner och arbetstider

- Alla arbetstagare ska ha ett skriftligt anställningsavtal där uppgifter som arbetets art, arbetstid, lön och semester ingår.
- Arbetsgivaren ska säkerställa att alla arbetstagare förstår sina anställningsvillkor, till exempel med hjälp av medarbetarhandbok och utbildning.
- Lön ska betalas direkt till arbetstagaren på överenskommen tid och till fullo.
- Företaget ska verka för att levnadslöner betalas till arbetstagare och får i inget fall betala mindre än den nationellt/lokalt lagstadgade minimilönen.
- Övertidsersättning ska betalas ut enligt nationell lagstiftning och tydligt specificeras i lönebeskedet.
- Veckoarbetstiden får inte överstiga de lagliga gränserna eller 60 timmar i veckan, inklusive övertid.
- Arbetstagarna ska ha minst en ledig dag per vecka.
- Företaget ska säkerställa att arbetstagarna har raster under arbetsdagen.
- Ledighet, inklusive semester, helgdagar, sjukledighet och föräldraledighet ska godkännas och ersättas i enlighet med nationell lagstiftning.
- Alla arbetstagare ska omfattas av socialförsäkringar i enlighet med nationell lag.

NY VERSION FINNS

Arbetsmiljön ska vara säker och hygienisk (ILO 155 och 170)

- Arbetstagaren som arbetar i företagets verksamhet ska erbjudas en säker och hälsosam arbetsmiljö där förebyggande åtgärder som minimerar skador och hälsorisker ska vidtas. Med säker och hygienisk arbetsmiljö avses att arbetstagaren ska, då den befinner sig på en plats som arbetsgivaren har direkt eller indirekt kontroll över, garanteras att vara fri från eller skyddas mot förhållanden som kan utgöra en fara för arbetstagarens fysiska och/eller psykiska hälsa.
- Det ska finnas ett register över olyckor och incidenter. Med incidenter menas sådana händelser som kunde lett till en olycka.
- Arbetstagare ska få utbildning om de eventuella hälsorisker som arbetet kan medföra, inklusive farliga arbetsmoment och allmän säkerhetsinformation. Arbetstagare ska regelbundet få relevant utbildning och instruktioner för att kunna manövrera maskiner och annan utrustning.
- Arbetstagare ska ha tillgång till all behövlig skyddsutrustning utan att själva behöva bekosta den.
- Temperatur, luftkvalitet och ljudnivå ska regleras i enlighet med lokal lagstiftning. Där arbetsmiljön inte kan ändras ska den avhjälpas med skyddsutrustning.
- Kemikalier ska hanteras säkert och säkerhetsdatablad ska finnas tillgängliga.
- Brandövningar ska hållas regelbundet. Brandutrustning, utrymningsplaner och nödutgångar ska finnas tillgängliga och väl synliga i alla utrymmen.
- Arbetsplatsen ska vara ren, fräsch och säker. Hygieniska faciliteter ska finnas tillgängliga. Detta gäller också för boenden för de anställda.

3.1.3 Miljö

Med miljö avses efterlevnad av den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs* samt att verksamheten ska bedrivas med hänsyn till den för företaget omgivande miljön.

- Företaget ska bedriva sin verksamhet med hänsyn till miljön och följa lokal och nationell miljöskyddslagstiftning. Ett system för lagefterlevnadskontroll med laglistor ska finnas.
- Företaget ska identifiera, mäta och följa upp sin miljöpåverkan och för att säkerställa ständig förbättring ska lång- och kortsiktiga miljömål med tillhörande handlingsplan upprättas.
- Vid materialval och tillverkning av möbeln och dess ingående delar ska hänsyn tas till försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.
- Alla arbetstagare ska tillhandahållas miljöutbildning och företaget ska ta lämpliga initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.
- Företaget ska uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik.

3.1.4 Anti-korruption

Med anti-korruption avses efterlevnad av FN:s konvention mot korruption* samt den mutbrottslagstiftning som gäller i Sverige, i landet där hela eller delar av produkten framställs och sådant annat lands lag som i övrigt omfattar företagets verksamhet.

- Företaget ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning
- Företaget ska inte direkt eller indirekt erbjuda eller ge otillbörlig betalning eller annan ersättning till någon person eller organisation i syfte att erhålla, behålla eller styra affärer eller få annan otillbörlig fördel inom ramen för sin verksamhet.
- Företaget ska inte direkt eller indirekt begära eller acceptera någon form av otillbörlig betalning eller annan ersättning från tredje part som kan påverka objektiviteten vid affärsbeslut.

3.2 Policys och rutiner

För att säkerställa efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1 ska företaget ha ett systematiskt arbetssätt för att förebygga och hantera eventuella avvikelser från kraven och för att säkerställa ständig förbättring.

Nedan angivna rutinkrav tydliggör vad företaget ska ha på plats inom ramen för sitt systematiska arbete. Det systematiska arbetet och dess rutiner ska vara dokumenterade och tillämpas löpande i den egna verksamheten och i leverantörskedjan. Rutinerna ska vara proportionerliga i förhållande till de risker företaget har i den egna verksamheten och i leverantörskedjan.

NY VERSION FINNS

Till respektive rutinkrav finns vägledning med syfte att ytterligare tydliggöra kravens innebörd och vad man som företag behöver ha i åtanke för att efterleva kraven.

3.2.1 Policyåtagande

Företaget ska ha antagit en eller flera policy(-er) som:

- minst omfattar kraven beskrivna i kapitel 3.1,
- är fastställd(-a) på högsta nivå i företaget,

3.2.1.1 Syfte och vägledning

Syftet med policyåtagandet är att säkerställa att företaget är medveten om sitt ansvar och att det agerar för att respektera kraven beskrivna i 3.1 (det vill säga krav om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption). Policyåtagandet ska också säkerställa att ansvaret är förankrat i verksamheten. Vidare ska det finnas tillgängligt för affärspartners och andra intressenter som har anknytning till företagets verksamhet.

Ett policyåtagande är en allmänt tillgänglig avsiktsförklaring (dvs. tillgänglig för såväl interna som externa aktörer) som beskriver företagets ansvar, åtaganden och förväntningar när det gäller kraven beskrivna i 3.1. Åtagandet gäller såväl i den egna verksamheten som i leverantörskedjan samt i övriga affärsrelationer. Företagets åtagande när det gäller kraven beskrivna i 3.1 kan uttryckas i en enda policy eller i flera fristående policyer. Det kan även med fördel integreras i något eller några av företagets styrdokument, till exempel i egen uppförandekod och i uppförandekod för leverantörer. För att policyåtagandet ska vara verkningsfullt inom företagets organisation ska den vara antagen av högsta ledningen.

3.2.2 Vidareförmedling av policyåtagande

Företaget ska ha rutiner för vidareförmedling av policyåtagandet i egen verksamhet och i leverantörskedjan, som säkerställer att företaget:

- delger policyåtagandet till anställda inom företaget samt att åtagandet är allmänt tillgängligt, till exempel på arbetsplatsen eller företagets webbplats,
- skriftligen vidareförmedlar kraven beskrivna i 3.1 till de leverantörer som företaget har kontraktsförhållande med (leverantörer i 1:a led),
- säkerställer att kraven beskrivna i 3.1 vidareförmedlas från leverantörer som den har kontraktsförhållande med (1:a ledet), vidare i leverantörskedjan

3.2.2.1 Syfte och vägledning

Syftet med att kräva att företaget vidareförmedlar kraven (policyåtagandet) beskrivna i 3.1(det vill säga krav om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption) är att åtagandet ska delges relevanta aktörer. Det avser såväl aktörer som själva förväntas införa motsvarande åtagande i sin verksamhet (till exempel leverantörer och underleverantörer), som intressenter som har intresse i dess implementering (till exempel affärsförbindelser, investerare, konsumenter och intresseorganisationer).

Vidareförmedling av kraven ska säkerställa att medarbetare, intressenter, leverantörer och underleverantörer i olika led i leverantörskedjan blir medvetna om företagets policyåtagande om att respektera kraven. Dessutom förväntas de att agera i enlighet med kraven.

Policyåtagandet ska även förankras hela vägen från högsta nivån till berörda medarbetare i företaget, som annars kan agera utan att vara medvetna om kraven eller utan att ta hänsyn till dem. Policyåtagandet kan vidareförmedlas genom relativt enkla metoder, såsom att publicera det på företagets webbplats eller intranät. Dessutom kan företaget genomföra utbildningar internt för att öka kunskapen om policyåtagandets innebörd inom den egna verksamheten.

Verksamheter som företaget har kontraktsförhållanden med ska ta del av kraven. Det räcker inte med att en policy finns tillgänglig för leverantörer, utan kraven ska skriftligen accepteras. Vid behov ska de också översättas till lokala språk. Dessutom kan företaget genomföra utbildningar för leverantörer för att främja kapacitetsbyggnad i leverantörskedjan i syfte att öka kunskapen om kraven i olika led i leverantörskedjan.

Ofta finns det större risker i underleverantörsleden. Det är därför viktigt att företaget vidareförmedlar ansvaret, dvs. ställer krav även i dessa led. Ett företag kan genom avtal kräva att leverantörer i sin tur vidareförmedlar motsvarande krav i sina leveranskedjor. Möbelfakta - Förslag reviderade krav del 3, 2020-09-07. Sida 7 av 15

NY VERSION FINNS

3.2.3 Ansvarsfördelning

Företaget ska:

- ha utsett en eller flera personer på ledningsnivå som är ytterst ansvariga för kraven beskrivna i 3.1,
- Utsett en eller flera personer som är operativt ansvariga för efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1 inom den egna verksamheten och i leverantörskedjan
- ha tydliggjort vad ansvaret innebär.

3.2.3.1 Syfte och vägledning

Syftet med att efterfråga en tydlig ansvarsfördelning är att se till att företaget har utsett ansvariga på ledningsnivå för efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1 (det vill säga krav om mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption).

För att ett policyåtagande ska vara effektivt och kunna efterlevas behövs en intern ansvarsfördelning. Ytterst är det ledningen som har ansvar för att åtagandet efterlevs och därför behöver någon inom ledningsgruppen utses som ansvarig. Det är också viktigt att företaget säkerställer att operativt ansvariga personer har relevant kompetens inom de respektive ansvarsområdena. Ansvarsfördelningen kan givetvis se olika ut beroende på företagets storlek och struktur, men någon eller några personer i ledande befattning ska ha det yttersta ansvaret. Det dagliga ansvaret kan sedan delegeras inom organisationen.

3.2.4 Riskanalys

Företaget ska ha rutiner för att löpande genomföra riskanalyser i egen verksamhet och i leverantörskedjan, som säkerställer att företaget kan:

- redogöra för en kartläggning av leverantörskedjan som minst inkluderar de leverantörer där faktisk tillverkning av möbel och ingående delar sker* i en uppdaterad lista med namn och adresser till dessa anläggningar,
- redovisa en handlingsplan för att öka spårbarheten i leverantörskedjan i de fall där spårbarheten är låg,
- redogöra för att den personal som arbetar med riskanalyser tilldelas den tid och den kompetensutveckling som krävs för uppgiften,
- redogöra för hur den identifierar aktuella och potentiella risker i egen verksamhet och i leverantörskedjan avseende efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1 utifrån bekräftad information och uppdaterad information från trovärdiga källor,
- redogöra för de identifierade riskerna i egen verksamhet och i leverantörskedjan (avseende de produkter som ingår i märkningen),
- redogöra för hur den prioriterar sina identifierade risker i egen verksamhet och i leverantörskedjan utifrån allvarlighetsgrad.

* Avseende komponenter bör de komponenter som anges i Bilaga 2 ingå i företagets riskanalys om de är relevanta för den märkta möbeln. Listan gör dock inte anspråk på att vara komplett för varje enskild möbel, utan ytterligare komponenter kan i förekommande fall vara föremål för riskanalys.

3.2.4.1 Syfte och vägledning

Kraven kopplat till spårbarhet är tvådelade, dels (1) att redogöra för en kartläggning (med adresser) till leverantörer där tillverkning av möbel/delar sker, dels (2) att kontinuerligt öka graden av spårbarhet i resten av leveranskedjan (med fokus på huvudsakliga råvaror).

Syftet med att begära att företaget genomför riskanalyser är att säkerställa att företaget regelbundet identifierar risker för avvikelser från kraven beskrivna i 3.1 (det vill säga kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption).

Då risker ständigt förändras till följd av nya affärsrelationer, förändringar i produktionen, nya lagar med mera, bör en riskanalys som minst genomföras i anslutning till sådana förändringar. Med risk avses både faktisk och potentiell negativ påverkan utifrån angivna krav.

Processen för riskanalyser innefattar både identifiering och prioritering av risker. För identifiering av risker i leverantörskedjan är det avgörande att företaget även har rutiner på plats för kartläggning av denna. Riskanalyser behöver genomföras regelbundet och ska vara relevanta för den del av företagets verksamhet som omfattar de Möbelfaktamärkta produkterna.

Det är viktigt att poängtera att identifieringen av en risk i sig inte innebär en avvikelse från kraven. Det är viktigt att presentera de risker som faktiskt finns. Vad som sedan är avgörande är att företaget i nästa steg visar på hur dessa risker hanteras och motverkas. Rutiner för riskanalys kan med fördel ingå i företagets bredare riskhanteringssystem.

NY VERSION FINNS

Kartläggning av leverantörskedjan

Att som företag kontinuerligt öka sin kunskap om leverantörskedjan är avgörande för att kunna identifiera och hantera relevanta risker för avvikelser från kraven beskrivna i 3.1 (det vill säga kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption). Hur lång och komplex leverantörskedjan är påverkar också risken för avvikelser. Det är därför viktigt att företaget har en bild av, och kontinuerligt ökar sin kunskap om, kedjan för att kunna avgöra vilka åtgärder som behöver införas. Det är även viktigt att känna till vilken typ av verksamhet företagen i leverantörskedjan bedriver, till exempel huruvida de är grossister eller producenter, och på vilken ort som verksamheterna bedrivs.

Hur företaget genomför kartläggningen av leverantörskedjan kan variera med hänsyn till vilken information det har tillgång till. Om företaget har full insyn i var produktionen sker kan det göra en detaljerad kartläggning med specificerad information. Om företaget har begränsad insyn i var produktionen sker kan kartläggningen göras dels med specificerad (faktisk) information, dels med allmänt tillgänglig information och antaganden om var produktionen kan tänkas ske. Om företaget har mycket begränsad information om leverantörskedjan, såsom vanligen är fallet avseende råvaruutvinningen, kan kartläggningen helt baseras på allmänt tillgänglig information och antaganden om var produktionen eller råvaruutvinningen antas ske. Om företaget har begränsad insyn i kedjan ska den vidta nödvändiga åtgärder för att öka insynen i syfte att kontinuerligt kartlägga leverantörskedjan för att kunna bekräfta riskbilden. En process för att öka spårbarheten i leverantörskedjan utgör därför en naturlig del av rutinen för riskanalys.

Avseende råvaror bör företaget som minst fokusera sin kartläggning på de, för de märkta möblerna, huvudsakliga råmaterialen såsom träråvara, textila råvaror samt stålråvara.

Identifiering av risker

Det är viktigt att säkerställa att alla typer av risker kopplade till kraven beskrivna i 3.1 (det vill säga kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och anti-korruption) fångas in i riskanalysen, både avseende egen verksamhet och i leverantörskedjan. En riskanalys för korruptionsrisker kommer exempelvis att kräva andra informationskällor än en riskanalys över miljörisker. För att kunna identifiera risker för avvikelser från kraven beskrivna i 3.1 är det även viktigt att företaget har god kännedom om nationell lagstiftning som rör dessa.

Identifiering av risker i den egna verksamheten bör ske inom ramen för det systematiska riskhanteringsarbetet för respektive sakområde såsom kopplat till arbetsmiljöarbetet, personalområdet, miljöarbetet och systematiskt anti-korruptionsarbete. Riskanalysen bör baseras på faktisk kunskap om företaget och de förhållanden som råder inom verksamheten.

Identifiering av risker i leveranskedjan bör baseras både på företagets egen kunskap om verksamheten och leverantörskedjan samt på rapporter och analyser från etablerade organisationer och expertorgan. Som exempel kan nämnas FN-organ och organisationer som ICC (International Chamber of Commerce), Amnesty International, International Trade Union Confederation, Freedom House och Transparency International. Informationsinsamling är central för riskanalysen och processen bör bygga på intern och oberoende extern expertis samt kan innefatta samråd om konkreta risker med personer, deras ställföreträdare och grupper som kan komma att drabbas. Företaget bör ta särskild hänsyn till sårbara grupper och ett brett spann av rättighetsinnehavare i leveranskedjan.

Prioritering av risker

Efter att en riskanalys har genomförts behöver företaget, när det är nödvändigt, prioritera vilka risker som måste hanteras först. Prioriteringen ska göras utifrån allvarlighetsgraden för den potentiella negativa påverkan i enlighet med OECD Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct. Ju allvarligare den negativa påverkan kan anses vara, desto högre prioritet bör företaget ge frågan. För bedömningen av vad som är en allvarlig negativ påverkan ska företaget beakta skala (hur pass allvarlig effekten är), omfattning (antalet individer som drabbas), om den är av oåterkallelig karaktär (möjligheten att återställa situationen och kompensera de drabbade) och hur sannolik risken för förekomst av negativ påverkan är.

Det vill säga, en påverkan som är tillfällig, drabbar få, och enkelt kan återställas är inte lika allvarlig som en påverkan som drabbar människor eller miljö permanent, drabbar fler människor eller inte går att återställa, till exempel dödsfall eller permanent skada.

Avseende prioritering av risker i leveranskedjan bör företaget ta hänsyn till särskilt sårbara grupper såsom barn, kvinnor, etniska grupper eller ursprungsbefolkningar. Denna process bör bygga på intern och/eller oberoende extern expertis och kan innefatta samråd med grupper och andra relevanta personer som kan komma att drabbas.

NY VERSION FINNS

3.2.5 Uppföljning

Företaget ska ha rutiner för att systematiskt följa upp efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1 i egen verksamhet och i leverantörskedjan, som säkerställer att företaget kan:

- redogöra för urvalet av de identifierade risker som följs upp inom den egna verksamheten,
- redogöra för urvalet av vilka leverantörer och underleverantörer som följs upp med hänsyn till de identifierade riskerna,
- redogöra för när, var och hur ofta uppföljningsaktiviteter genomförs,
- redogöra för vilka uppföljningsaktiviteter som har genomförts för att hantera identifierade risker i den egna verksamheten och i leverantörskedjan (avseende de produkter som ingår i märkningen).

3.2.5.1 Syfte och vägledning

Syftet med att begära att företaget har rutiner för uppföljning är att säkerställa att företaget, som en del i sitt riskhanteringsarbete, kontrollerar att kraven faktiskt efterlevs i egen verksamhet och i leverantörskedjan. Genom uppföljning säkerställs att företaget hanterar sina identifierade risker för avvikelser från kraven på ett effektivt sätt, och vidtar eventuella åtgärder för att kunna arbeta mot ständiga förbättringar. Uppföljningen bör utgå från riskanalyser och särskilt rikta in sig på prioriterade risker (identifierade och prioriterade i enlighet med 3.2.4).

Avseende uppföljning av risker i leverantörskedjan kan det i vissa fall vara svårt för företaget att utvärdera underleverantörer i kedjan på grund av bristande insyn och inflytande. Detta minskar dock inte företagets ansvar för att hantera risker i olika led i kedjan. Företaget ska i dessa situationer vidta lämpliga åtgärder för att utifrån sina förutsättningar övervaka och hantera riskerna. Samverkan med andra organisationer och gemensamma branschinitiativ är ett sätt att åstadkomma detta, och är allt vanligare för att hantera gemensamma utmaningar i leveranskedjor.

Metod för uppföljning

Uppföljningen kan ske på olika sätt. Inom egen verksamhet bör uppföljning ske genom skyddsronder, internrevisioner, medarbetarundersökningar och uppföljning av relevanta nyckeltal.

Uppföljning i leverantörskedjan bör ske genom leverantörsutvärdering och/eller informationsinsamling genom självskattningsenkäter, egna eller tredjepartsrevisioner, och/eller klagomålsmekanismer. Även insatser som bygger upp underleverantörernas kapacitet kan vara en del av uppföljningen, till exempel genom utbildning. Om delar av leverantörskedjan har granskats inom ramen för någon gällande social standard, till exempel SA8000, RBA, EICC eller Fair Wear Foundation, kan dessa också utgöra del av uppföljningen. Metoden för uppföljning kan variera beroende på risken och det är samtidigt avgörande att uppföljningsåtgärder kopplas direkt till den identifierade risken.

Revisioner är en vanlig metod för uppföljning som kan ge företaget resultat som är jämförbara över tid eller med land- och branschgenomsnitt. Revisionerna kan vara utförda av företaget i egen regi eller genom en tredje part. Beroende på vilket led i leverantörskedjan som revideras kan revisionen se olika ut. När en underleverantör revideras som är grossist i ett land med låg risk för avvikelser från kraven, är det mer relevant att granska grossistens rutiner och processer för vidareförmedling av kraven och kontroll av efterlevnad. Om det däremot är en revision av fabriken där hela eller delar av produkter tillverkas behöver en på plats-revision genomföras. En revisionsrapport presenterar sedan resultatet och redogör för avvikelser samt förslag till åtgärder.

Ett mindre företag kan ha mer begränsade möjligheter att genomföra egna revisioner, men de kanske har ett större företag som underleverantör som genomför egna revisioner. Företaget kan då till exempel granska deras revisionsrapporter som ett led i sin egen uppföljning.

Utöver uppföljning i form av självskattningsenkäter och revisioner är klagomålsmekanismer en viktig kanal för inhämtande av information om hur kraven efterlevs. Välfungerande klagomålsmekanismer kan ge företaget kontinuerlig information om potentiella avvikelser som ibland kan vara svåra att upptäcka vid revisioner.

3.2.6 Avvikelsehantering

Företaget ska ha tillämpliga rutiner för avvikelsehantering kopplat till efterlevnad av kraven beskrivna i 3.1, som säkerställer att företaget kan:

- redogöra för hur systematisk avvikelsehantering sker i den egna verksamheten och i leverantörskedjan med hänsyn till avvikelsens orsak, art och allvarlighetsgrad.

NY VERSION FINNS

- redogöra för om några avvikelser avseende kravens efterlevnad har inträffat i den egna verksamheten och i leverantörskedjan,
- redogöra för vilka lämpliga åtgärder som omedelbart vidtagits för rättelse vid identifierade brister i egen verksamhet och i leverantörskedjan

3.2.6.1 Syfte och vägledning

Syftet med att begära att företaget har rutiner för avvikelsehantering är att säkerställa att interna processer finns på plats för att omedelbart kunna hantera avvikelser från kraven som verksamheten orsakat eller bidragit till. Om det kan fastställas att företaget har orsakat avvikelsen ska rutinerna ska även säkerställa att företaget medverkar till att gottgöra de personer som har drabbats negativt av avvikelsen.

Om hela eller delar av produktionen sker i högriskländer och inom högriskbranscher är det sannolikt att uppföljning kommer att leda till att avvikelser upptäcks. Att avvikelser upptäcks innebär emellertid också att de kan åtgärdas. Företaget ska kunna redogöra för konkreta åtgärder kopplade till den upptäckta avvikelsen och en tidplan för åtgärderna.

Det är viktigt att poängtera att i vissa länder kommer avvikelser att ske till följd av nationell lagstiftning. I Kina är exempelvis fackföreningarna kontrollerade av staten, vilket innebär att ILO:s kärnkonventioner 87 och 98 inte respekteras där. Det är inte rimligt att kräva att leverantörer ska bryta mot nationell lagstiftning, utan i stället krävs det särskilda insatser i sådana situationer. Trots förbud mot fria fackföreningar i Kina så är det exempelvis möjligt för anställda på en fabrik att välja lokala representanter. Det är också möjligt att föra en dialog mellan anställda och ledning. I en sådan situation krävs det att företaget arbetar mer aktivt med dessa frågor i sin leverantörskedja, som ett led i avvikelsehanteringen.

Åtgärdsplaner

Åtgärdsplaner bör upprättas utifrån en analys av avvikelsens orsak och ska ange lämpliga åtgärder och tidsram för genomförande. För att förhindra att avvikelser upprepas är det viktigt att genomföra så kallade grundorsaksanalyser. Det innebär att ta reda på vad som är orsaken till att en avvikelse sker för att kunna sätta in effektiva åtgärder. Som exempel kan nämnas olaglig övertid. För att åtgärda en sådan avvikelse räcker det inte enbart med att konstatera att anställda arbetar övertid som överstiger nationella eller internationella bestämmelser och att kräva att detta upphör. Det är också nödvändigt att ta reda på vad som är orsaken till att anställda gör detta. Är de tvingade av ledningen? Väljer de själva att arbeta övertid på grund av låga löner? Eller kan det finnas andra orsaker? På så sätt kan roten till problemet angripas för att få en långsiktig lösning. Annars är risken att samma avvikelser identifieras år efter år utan att någon verklig förbättring sker.

Åtgärder för att komma till rätta med en avvikelse ska ha en tidplan för när de senast ska vara genomförda samt för när en uppföljning kommer att ske för att verifiera detta. Allvarlighetsgraden på avvikelsen är avgörande för tidsramarna för genomförandet av åtgärderna och måste avgöras från fall till fall. Åtgärder och tidplan ska vara tydligt dokumenterade och kommunicerade med leverantören. Möbelfakta - Förslag reviderade krav del 3, 2020-09-07. Sida 11 av 15

Lämpliga åtgärder

FN:s vägledande principer skiljer på företags möjligheter att åtgärda avvikelser beroende på om företaget orsakar, bidrar till en negativ påverkan eller om det är inblandat enbart på grund att påverkan är direkt kopplad till verksamheten, produkterna eller tjänsterna genom en affärsförbindelse. Vilka åtgärder som är lämpliga kommer även att variera beroende på i vilken utsträckning företaget har tillräckligt inflytande för att kunna hantera den negativa påverkan.

När ett företag orsakar eller kan orsaka avvikelser mot kraven bör företaget vidta nödvändiga åtgärder för att upphöra med eller förhindra denna samt medverka till att gottgöra de personer som har drabbats negativt av avvikelsen.

När ett företag bidrar eller kan bidra till avvikelser mot kraven bör det vidta nödvändiga åtgärder för att upphöra med eller förhindra detta och använda sitt inflytande till att i största möjliga utsträckning begränsa ytterligare påverkan. Det anses föreligga ett inflytande om företaget har möjlighet att åstadkomma en förändring av den verksamhet som orsakar skadan.

Om ett företag inte har bidragit till avvikelser mot kraven, men då denna trots det är direkt kopplad till verksamheten, produkterna eller tjänsterna genom en affärsförbindelse med annan verksamhet är situationen mer invecklad. Bland de faktorer som kan komma i fråga vid bedömning av lämplig åtgärd i sådana situationer är företagets inflytande över berörd verksamhet, hur viktig förbindelsen är för företaget, kränkningens allvarlighetsgrad och om upphörandet av förbindelsen med verksamheten i sig skulle få en negativ påverkan på mänskliga rättigheter.

Ju mer invecklad situationen och dess inverkan på mänskliga rättigheter är, desto större anledning är det för företaget att be oberoende experter om råd för att bestämma hur man ska bemöta detta.

NY VERSION FINNS

Om företaget genom sitt inflytande kan förhindra eller begränsa den negativa påverkan ska företaget använda sitt inflytande till det. Om det inte har något inflytande kan det finnas sätt för företaget att öka det. Inflytandet kan ökas genom att, till exempel, erbjuda kunskapsuppbyggnad eller andra incitament till berörd verksamhet eller att samarbeta med andra aktörer.

När företag upptäcker avvikelser i leverantörskedjan bör de i första hand försöka åtgärda avvikelsen i samarbete med leverantörer och underleverantörer. Att säga upp avtal med leverantörer eller att kräva att leverantörer säger upp avtal med underleverantörer gynnar sällan de som påverkats av avvikelserna, eftersom inflytandet minskar utan ett kontraktsförhållande. Att bryta ett kontrakt kan ändå i vissa fall vara nödvändigt, till exempel när leverantörer eller underleverantörer inte agerar i enlighet med åtgärdsplanen och de överenskomna tidsramarna.

NY VERSION FINNS

BILAGA 1 - Begreppsförklaringar

Bidra till	Ett företag kan bidra till negativ påverkan på samhälle, människor och miljö genom sin verksamhet eller indirekt som ett resultat av sina affärsförbindelser. Företaget bör i dessa fall använda sitt inflytande över leverantörer för att i största möjliga mån begränsa eventuell återstående påverkan.
Direkt kopplad till	Kopplad till definieras av förhållandet mellan den negativa påverkan och företagets produkter, tjänster eller verksamhet genom en annan aktörs verksamhet (dvs. affärsförhållande). Direkt kopplad till definieras därmed inte av direkta avtalsförhållanden utan avser samtliga affärsförbindelser i leverantörskedjan för en märkt produkt.
Trovärdiga källor	Rapporter och analyser som inhämtas från etablerade organisationer och expertorgan. Som exempel kan nämnas FN-organ och organisationer som ICC (International Chamber of Commerce), Amnesty International, International Trade Union Confederation, Freedom House och Transparency International.
Inflytande	Inflytande anses existera där företaget har förmågan att åstadkomma förändringar av den verksamhet som har orsakat en negativ påverkan på människor, miljön och samhället.
Komponent	Den märkta möbelns olika delar som minst behöver beaktas vid kartläggning och riskanalys. Se vidare i Bilaga 2.
Leveranskedja	Avser ett företags egen verksamhet och dess leverantörskedja.
Leverantörskedja	Avser ett företags leverantörer och dess underleverantörer i hela kedjan.
Orsaka	Ett företag orsakar en negativ påverkan på människor, miljö och samhälle om företagets aktiviteter på egen hand är tillräckliga för att leda till den negativa effekten. Företaget har i dessa fall ett stort inflytande och möjlighet att åstadkomma en förändring och bör vidta nödvändiga åtgärder för att upphöra eller förhindra denna negativa påverkan samt medverka till att gottgöra personer som har drabbats negativt av effekten.
Riskanalys	Avser en analys av den negativa påverkan på människor, miljö och samhälle (utifrån angivna krav) som företaget kan orsaka, bidra till eller vara direkt kopplad till.
Råvara	Avseende riskanalys och kartläggning av råvaror bör företaget som minst fokusera på de, för de märkta möblerna och dess komponenter, huvudsakliga råmaterial såsom träråvara, textila råvaror samt stålråvara.
Rättighetsinnehavare	I leveranskedjan förekommer olika typer av rättighetsinnehavare som kan drabbas av en negativ påverkan genom ett företags verksamhet och som företaget bör ta hänsyn till. Exempel på rättighetsinnehavare är arbetare, markägare, ursprungsbefolkningar och outsourcade/informella arbetare.
Sårbara grupper	I leveranskedjan förekommer sårbara grupper som i högre grad riskerar att drabbas av en negativ påverkan genom ett företags verksamhet och som företaget bör ta hänsyn till. Exempel på sårbara grupper är kvinnor, barn, personer med funktionsvariationer, migrantarbetare och deras familjer samt minoritetsgrupper.

NY VERSION FINNS

BILAGA 2 - Komponentlista

Nedan angivna komponenter ska inkluderas den riskanalys som ska utföras enligt angivna krav. Listan gör inte anspråk på att vara komplett utan ytterligare komponenter kan i förekommande fall vara föremål för riskanalys.

Ben

Lim

Bordsskivor och bänkskivor

Läder, skinn, klädselmaterial, konstläder etc.

Elektriska komponenter (större delar såsom motorer till höj-/sänkbara bord)

Pressad papp, pressade textilier, nålfilt etc.

Fanér

Stoppning

Fjäderpaket för resårbotten

Stora metalldetaljer såsom armstöd, underreden, stativ etc.

Folie (Japanpapper, impregnerat papper etc.)

Stora plastdetaljer såsom armstöd, sittskal etc.

Formpressade komponenter och detaljer

Textil

Glas

Träbaserade skivor (PB, MDF, HDF, Plywood, EGP etc.)

Isolerskivor till ljudabsorbenter

Träkomponenter

Lack, olja, bets och färg

Underreden såsom bordsunderreden, stolskryss etc.

NY VERSION FINNS

BILAGA 3 - Referenser

Upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndighetens föreslagna villkor på avancerad nivå om hållbara leveranskedjor bygger på Global Compacts tio principer. Villkoren har delats in i huvudområdena mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och anti-korruption, som tillsammans utgör hållbara leveranskedjor. Villkoren omfattar:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna,
- FN:s barnkonvention, artikel 32,
- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering samt föreningsfrihet och organisationsrätt (nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182),
- den arbetsrättslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och arbetsmiljö,
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, och
- FN:s konvention mot korruption.

Information hämtad från hemsida, per 3 juli 2020, länk här.

Nationella kansliet för hållbar upphandling (NKHU)

NKHU:s föreslagna villkor om hållbara leveranskedjor utgår från Upphandlingsmyndighetens villkor med ett tillägg kopplat till socialförsäkringsskydd samt konkretisering i form av en uppförandekod för leverantörer. De grundläggande villkoren omfattar:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna;
- ILO:s åtta kärnkonventioner om tvångsarbete, barnarbete, diskriminering och föreningsfrihet samt organisationsrätt (nr. 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138 och 182);
- FN:s barnkonvention, artikel 32;
- den arbetsrättslagstiftning, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet och socialförsäkringsskydd som gäller i landet där arbetet utförs;
- det arbetarskydd och den arbetsmiljölagstiftning som gäller i landet där arbete utförs;
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs; och
- FN:s konvention mot korruption.

Uppförandekod för leverantörer, länk här.
Vägledningsdokument: ”HÅLLBARA LEVERANSKEDJOR - Vägledning kontraktsvillkor”, länk här.
Information hämtat från hemsida, per 3 juli 2020, länk här.

FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter

Gällande version (engelska), länk här.
Svensk översättning, länk här.

FN:S GLOBAL COMPACT

FN:s Global Compacts tio principer:

Mänskliga rättigheter
PRINCIP 1: Stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter inom sfären för företagens inflytande
PRINCIP 2: Försäkra att deras egna företag inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter

Arbetsrätt
PRINCIP 3: Upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar
PRINCIP 4: Eliminera alla former av tvångsarbete
PRINCIP 5: Avskaffa barnarbete
PRINCIP 6: Avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter

NY VERSION FINNS

Miljö
PRINCIP 7: Stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker
PRINCIP 8: Ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande
PRINCIP 9: Uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik

Antikorruption
PRINCIP 10: Motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning

Information hämtad från hemsida, per 3 juli 2020, länk här.

OECD:s Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct

OECD:s Due Diligence Guidance for Responsible Business Conduct, länk här.

NY VERSION FINNS

4 INFORMATION

4.1 Versionshistorik

Detaljerad beskrivning av aktuella ändringar för respektive version finns att ladda ner i ett *Ändringsdokument* på www.mobelfakta.se.

Datum	Ändring	Version
2023-04-01	Del 2: Nytt krav (garanti) och redaktionella ändringar Del 1/Del3 redaktionella ändringar och uppdaterade referenser till standarder	2023-04-01 15.0
2022-07-01	Del 2 Miljö: Förlängd övergångsperiod krav 2.1.2.2	2021-11-01 14.2
2022-04-08	Del 1 Kvalitet: Redaktionella ändringar	2021-11-01 14.1
2021-11-01	Del 2 Miljö: Uppdaterade krav	2021-11-01
2021-07-01	Del 1 Kvalitet: Redaktionella ändringar	2021-07-01
2021-04-01	Del 3 Ansvarsfulla leveranskedjor med avseende på socialt, miljömässigt och etiskt ansvarstagande: Nya krav	2021-04-01

För kravspecifikationer från 2020 eller tidigare hänvisas till Möbelfaktas hemsida.

4.2 Giltighet

Giltigheten av godkännanden från Möbelfakta gäller under förutsättning att produkt uppfyller gällande krav och licensvillkoren. När Möbelfakta Sverige AB ändrar Kravspecifikationen för Möbelfakta är Licenstagaren skyldig att anpassa deklarerad produkt, inom i kravspecifikationen aviserad övergångsperiod, för att intyget ska vara giltigt. Alla godkända produkter publiceras på www.mobelfakta.se.

4.3 Kravspecifikationens giltighet

Möbelfakta strävar efter att vid alla tillfällen ha identiska krav i såväl svensk som engelsk version av kravspecifikationen. Vid skillnader i krav mellan svensk och engelsk version av kravspecifikationen gäller svensk version före den engelska.

NY VERSION FINNS